БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 129 (4228).
9 июнь, 1980 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

РАҲМАТ, УНИВЕРСИТЕТ!

РЕПОРТАЖ

Бу ердаги ҳамма нарса оддий институтлардагидек — лекциялар, семинарлар, қўнғироқлар, машғулотлар. Фақат «студентларгина» ёшининг улуғлиги, вазминлиги билан ажралиб туради. Шаҳар марксизм-ленинизм университетининг тингловчилари орасида партия ва совет ходимлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари, илмий ходимлар ва пропагандистлар бор. Ҳозир улар учун қизғин дамлар — имтиҳон ва зачёт топшириш дамлари бошланган.

— Бу йил бизда 4010 киши шуғулланмоқда, — ҳикоя қилади университет директори Л. И. Тихонова. — Улардан 1600 нафари — битирувчилар.

Лидия Ивановна мени университет билан, ўқитувчилар билан таништиради. Ҳозир университетнинг 16 филиали пойтахтимиз корхоналари ва ташкилотларида ишлаб турибди. Шулардан энг йириклари Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида, Октябрь революцияси номли заводда, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмасида, «Таштекстильмаш»да ташкил этилган. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Ички ишлар бошқармаси ҳузурида қайтадан ташкил этилган филиал бу йил ўзининг дастлабки битирувчиларини кузатади.

Икки факультет — партия-хўжалик активи ва идеология факультетларидаги машғулотларни 120 педагог олиб бормоқда. Уларнинг орасида 12 профессор, 85 фан кандидати бор. Илмий коммунизм ва партия тарихи кафедрасининг мудири Н. М. Ҳамидов, тарих фанлари докторлари Ч. А. Абутолипов, В. М. Бикрицкий, фан кандидатлари А. З. Кафаров, Т. А. Полякова, Р. Я. Досумов, партиявий пропаганда методикаси кафедрасининг мудири М. Я. Перпер ва бошқалар шулар жумласидандир. Университетга Тошкент олий партия мактабининг олимлари ва ўқитувчилари катта ёрдам бермоқда.

— Умуман биз тингловчиларнинг активлиги, уларнинг фан ва курс проблемаларини ўрганишга жиддий ёндошаётганликларидан мамнунмиз, — дейди Лидия Ивановна. — Партия идеологик ишининг актуал масалалари, дунёқарашни кенгайтирувчи фанлар, «Раҳбар меҳнати» каби амалий курслар алоҳида қизиқиш билан ўрганилмоқда. Тингловчиларнинг жавоблари ҳам уларнинг юксак билим савиясидан далолат беради. Айтмоқчи, бугун 12 та имтиҳон бор, улардан бирида қатнашишимиз мумкин.

Имтиҳон қабул қилаётган техника фанлари кандидати К. В. Рапопорт ва иқтисод фанлари кандидати А. Е. Антоновнинг олдида тўлай деб қолган ведомостлар ётибди — имтиҳон ниҳоясига етаётган экан. Фақат бир киши «тўрт» баҳога, қолганлари «аъло» баҳога жавоб беришибди. Ваҳоланки, берилаётган саволлар ниҳоятда мураккаб бўлиб, яхшигина назарий ва амалий тайёргарликни талаб этар эди.

— Булар партия хўжалик активи факультетининг талабалари — қурилиш ташкилотларининг раҳбар ходимлари, — тушунтирди бизга Ким Вениаминович, — уларнинг орасида «Главташкентстрой», «Гордорстройремонт», «Ташметрострой», «Ташсантехгазмонтаж», «Узэлектромонтаж» трестларининг вакиллари бор. Тингловчиларнинг тайёргарлиги бизни қаноатлантиради. Бундан ўзгача бўлиши ҳам мумкин эмасди — бутун йил давомида семинар машғулотларида барча темалар муҳокама этилган, тингловчилар ўз фаолиятларидан ўнлаб мисоллар келтиришган эди. Бунинг устига улар коллективга раҳбарлик соҳасида бой тажриба тўплаганлар.

— Ҳар бир ана шундай машғулот ўзига хос илғор тажриба мактабига ўхшаб кетар эди, — қўшимча қилади «Узэлектромонтаж» тресте ишга тушириш-созлаш бошқармасининг бош инженери В. И. Ципин. — Уларнинг ҳар бири шахсий тажрибага эга, университет ана шу билимларни системалаштиришда, ишлаб чиқаришнинг кўпгина жиддий масалалари ва муаммоларига жавоб топишда ёрдам берди.

Владимир Ильич ҳозиргина имтиҳон саволларига жавоб қайтариб ўз иш жойида меҳнатни ташкил этиш ҳақида гапириб берди. У ўз меҳнат кунини таҳлил этибгина қолмай, ўқитувчи билан биргаликда меҳнат кунини ташкил этишни янада яхшилашнинг конкрет программасини белгилаб олди.

— Университетда олган билимларим менга ўз меҳнатимни яхшироқ ташкил этиш, топширилган иш учун ходимлар масъулиятини оширишда ёрдам берди, — деб таъкидлади Владимир Ильич.

Аъло баҳо олган шу трест 2-монтаж бошқармасининг бошлиғи В. А. Пронин ҳам ана шундай фикрда:

— Биз машғулотларда кўпгина янги, фойдали нарсаларни билиб олдик. Баъзан нега энди ана шу билимларни олий ўқув юртида олмаган эканмиз, деб ўйлайсан киши. Афсуски, олий ўқув юртларида «Раҳбар меҳнати» курси каби фанлар ўрганилмайди. Бир сўз билан айтганда, берган билимлари учун университетга, ўқитувчиларга катта раҳмат.

...Л. И. Тихонованинг столи устида қизил дипломлар ётибди. Улар эндигина тўлдириляпти. Имтиҳонлар тугай деб қолди, Лидия Ивановна эса дастлабки якунларни чиқармоқда. Бу якунлар чакки эмас: 1600 битирувчининг ярмидан кўпи имтиёзли дипломлар олади.

Р. ТЭЛЛЬ.

● БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

МЕХАНИЗАЦИЯ ШАРОФАТИ

Кейинги йилларда Тошкент агрегат заводи ҳар томонлама ривожланди. Бу ерда янги цехлар, участкалар ишга туширилиб, улар юксак унумли асбоб-ускуналар билан таъминланди, янги линиялар ишга туширилди. Ҳозирда 90 процентга яқин иш механизация зиммасига юклатилган.

Бу ўз самарасини бермоқда. Коллектив йилнинг ўтган беш ойлик топшириғини ҳам барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлади. Пландан ташқари 33 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган маҳсулот эса умумий маҳсулот ҳажмининг 86 процентини ташкил этди.

Коллектив машинасозлик корхоналари билан тузилган шартнома бандларини ҳам ҳам муваффақиятли бажармоқда. Турдош машинасозлик корхоналарига тракторларнинг орқа ва олди кўприклари, турли хил редукторлар, бошқа деталь ва узеллар пешма-пеш етказиб берилмоқда.

ЯНГИ МИКРОРАЙОН

Куйбишев районидаги Луначарский кўчасининг ўнг томонида қад кўтараётган янги микрорайоннинг биринчи навбати қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли «Ҳурмат белгиси» орденли 1-уйсозлик комбинатининг 26-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари қисқа давр мобайнида бу ерда 23 та беш қаватли турар жой биноларини қуриб битказдилар. Бу биноларнинг балконларига ром ўрнатилган, поли паркетли бўлиб, хоналарининг жойлаштирилиши кўп жиҳатдан қулай.

27 та беш қаватли уйдан иборат бўладиган янги микрорайоннинг биринчи навбатини шу йилнинг учинчи кварталида қуриб бўлиш кўзда тутиляпти. Шу кунларда сўнгги тўртта бинонинг қурилиши жадал олиб борилмоқда.

Уйсозлар келгуси йилнинг бошларида микрорайоннинг иккинчи навбатини қуришга киришадилар.

56 ОИЛА ҚУВОНЧИ

Олмазор массивида янгидан-янги бинолар қад кўтармоқда. Бу ерда «Главташкентстрой»нинг 12-трестига қарашли 49- ва 50-бошқармалари иш олиб бораётир.

БУГУН

Р. ВЕВРЕЛИН ВА В. ПИСКОХО БОШЧИЛИК ҚИЛАЁТГАН КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАЛАРИ ЯНА БИР ТУҚҚИЗ ҚАВАТЛИ ТУРАР ЖОЙ БИНОСИДА ФОЙДАЛАНИШГА ТАХТ ҚИЛИБ ҚУЙДИЛАР. Турар жой биноси 56 оилани ўз бағрига олади. Бинонинг алоҳида ишларини «Пардозлаш» трестининг 24-бошқармаси бригадалари бажарганлар.

Янги тўққиз қаватли бино массивнинг умумий архитектурасига мос қилиб қурилган. Бинонинг атрофи ободонлаштирилмоқда.

М. ФЕЛЬДМАН.

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ ЯНГРАМОҚДА

СЎЗ — МЕҲМОНЛАРИМИЗГА

ОРКЕСТР—МЕНИНГ ФАХРИМ

Ваган АЙВАЗОВ,

У. Гажибеков номли Озарбайжон давлат симфоник оркестрининг дирижёри, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист.

Бизнинг оркестримиз 60 ёшга тўлиб бормоқда. Бу коллектив ўлкамизда музика маданиятини ривожлантиришга қўшган муносиб ҳиссаси, ажойиб санъаткорларни етиштирганлиги, жуда кўп жозибали концертлар берганлиги билан шуҳрат қозонган. Оркестрга Озарбайжоннинг энг буюк композитори Узеир Гажибеков дастлабки пайтда катта ёрдам берган. Оркестр учун қатор музика асарларини басталаган. Шундан кейин истеъдодли бастакорлардан Муслим Магамаев, Қора Қораев, Фикрет Амиров, Ниёзий, Ашраф Аббосов сингари ижодкорлар қатор музика асарлари ёзиб беришган. Коллективнинг ижрочилик репертуарида кўпгина асарлар ўрин олган. Унинг бадиий раҳбари ва бош дирижёри, СССР халқ артисти муҳтарам устозимиз Ниёзий ҳинд халқининг ҳаётидан олиб ёзилган бадиий асар асосида «Читра» яратди. Бу балет кўп марта муваффақият билан намойиш этилди. Шунинг учун ҳам бастакор Жавоҳарлал Неру номли халқаро мукофотнинг лауреати бўлди. Низомийнинг достони асосида ишланган «Хусрав ва Ширин» операсининг музикаси ҳам ана шу композиторнинг ижодига боғлиқ. Биз бу кишини энг йирик ижодкор, катта талант соҳиби, оркестрнинг энг муносиб отахони деб биламиз.

Мен ана шундай ҳурматли бастакорнинг қўлида меҳнат қилаётганлигим, шу коллективнинг аъзоси бўлганлигимдан ҳамиша фахрланаман.

Ўзбекистон ва Озарбайжон халқлари ўртасидаги қадимий дўстлик алоқалари қанчалик кенг парвоз этар экан, маданий муносабатларимиз ҳам шунчалик қулоч ёзмоқда. Бундан икки ойгина муқаддам сизнинг Тошкентингизда меҳмон бўлган эдим. Ўшанда бу ерда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг симфоник музика асарлари фестивали ўтказилган эди. «Баҳор» концерт залида Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон композиторларининг асарлари бир неча кун янгради. Мени ўшанда Ўзбекистон Давлат симфоник оркестрига дирижёрлик учун таклиф этишган эди. Бу оркестр қисқа вақт ичида Озарбайжон композитори Васиф Адигўзаловнинг «Учинчи симфония»сини ижро этишни ўзлаштириб олди. Концерт муваффақиятли ўтди. Мени кувонтирган нарса ўзбек санъаткорларининг бизнинг музикамизни жуда қисқа вақтда ўрганиб олишганлиги бўлди.

Сафарим давомида Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг ректори Зоҳид Ҳақназаров билан жуда кўп суҳбатлашдим. У жуда истеъдодли йигит. Музика санъати ҳақида гаплашиб тўймайсан. Бундай қардошлик алоқаларимиз келгусида ҳам ривожланишининг тилакдошиман.

Озарбайжон рақс ансамблининг солистлари З. Ахмедова ва Т. Худоёрова. М. Нуриддинов фотоси.

ГУЛЛАР ЎЛКАСИ

Зайнаб ХОНЛАРОВА,

Озарбайжон ва Арманистон ССР халқ артисти.

Ўтган йили бизнинг республикамизда бўлиб ўтган Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунларида қатор ўзбек санъаткорлари билан танишдим. Уларнинг оҳанграбо қўшиқларини иштиёқ билан тингладим. Ўшанда Ўзбекистонга сафар қилиш орзуси туғилган эди. Бу орзу шу кунга қадар мени ҳаяжонда ушлаб турди. Сизнинг ўлкангизга биринчи марта келишим бўлса ҳам, унинг гуллар ўлкаси эканлиги ҳақида кўп эшитгандим. Айниқса, ўзбек хотин-қизларининг дилбарлиги, уларнинг гўзаллиги, иффати ҳақида чиройли сўзларни айтишган эди.

Санъатимиз байрами учун олиб келган қўшиқларимдан бири «Жайрон бола» дейилади. Бу Озарбайжон халқининг севимли қўшиғидир. Унда гўзал қизлар тараннум этилади. Ўзимни ана шу қўшиқ воситасида ўзбек соҳибжамол аёлларини куйлаб тургандек тасаввур этаяпман.

Мен жаҳондаги Туркия, Яман Араб Республикаси, Ироқ, Франция, Италия, Швеция сингари жуда кўп мамлакатларга гастроль сафари билан борганман. Ўзбекистонга марҳамат қилиш ҳам ана шундай катта тарихий сафарларимдан бири ҳисобланади. Бу ўлканинг меҳнаткашлари санъатсевар кишилар экан. Тошкентдаги барча концерт заллари ва театрлар томошабинлар билан ҳар куни гавжумлиги бу фикримни изоҳлаб турибди. Ўзбекистон ва Озарбайжон қўшиқ ва рақсларида қандайдир бир-бирига яқинлик, муштараклик, ҳамоҳанглик бор. Шунинг учун ҳам икки ўлканинг икки жойидаги учрашувлари чинакам қардошларча кўтаринки руҳ билан суғорилган.

Қардошлик қўшиғини куйламоқдамиз

Назокат МАМЕДОВА,

М. Ф. Охундов номли Озарбайжон Давлат опера ва балет театрининг солисти, республикада хизмат кўрсатган артист.

Мен Ўрта Осиё республикалари бўйлаб бир неча марта гастроль сафарини ўтказганман. Туркманистон, Тожикистон ва Қирғизистон республикаларида бўлган концертларимиз ғоятда муваффақиятли ўтган. Айниқса, 1971 йилда Тошкентда ўтказган учрашувларим ҳамон кўз олдимда турибди. Бу ерда мен ўз санъатимни намойиш этишим билан бирга ўзбек музика ва қўшиқ санъатига чексиз муҳаббатим туғилган эди. Ўшанда биророрта ўзбек қўшиғини ижро этишни орзу қилган эдим. Ниҳоят бу орзу амалга ошди. Ўзбекистонда бўладиган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунларига тайёргарлик кўраётганимда ўзбек қўшиқларини иштиёқ билан ўргандим. У ўзбек шоири Нормурод Назруллаевнинг «Ёрим ўйнасин» шеъри асосида тайёрланган қўшиқдир. Уни санъат байрамимизда ижро этмоқдаман.

Бундан ташқари, операмиз репертуаридан ўрин олган «Лайли ва Мажнун»дан Лайли, «Асли ва Карам»дан Асли, «Гулбаҳор»дан ариялар бор.

Бизнинг санъатимиз намойиши ҳар томонлама кўтаринки руҳ билан ўтмоқда. Томошабинлар концерт залларида Озарбайжон санъаткорларини узоқ олқишламоқдалар. Бу олқишлар икки ўлкамиз халқларининг бузилмас дўстлиги рамзидир.

«ЎЗБЕК ГЎЗАЛИ»

Севда ИБРОҲИМОВА,

Боку Давлат консерваториясининг катта ўқитувчиси, композитор.

Мен Озарбайжон музика санъатининг вакили бўлсам ҳам, ўзбек бадиий адабиёти намуналари билан қизиқиб танишганман. Менинг отам ёзувчи Мирзо Иброҳимов бўлади. Унинг кутубхонасидаги жавонларда Ойбек, Ғафур Ғулом, Абдулла Қодирий, Абдулла Қаҳҳор, Ҳамид Ғулом сингари буюк сўз усталарининг асарлари фахрли ўрин олган. Хонаси келганда бу китобларни мен ҳам мутолаа қилганман.

Ўтган йили бизнинг ўлкамизда бўлган Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунларида ўзбек ёзувчиси Ҳамид Ғулом ўзининг «Озарбайжон гўзали» деган эҳтиросли шеърини ўқиб ҳаммамизни беҳад мамнун этди. Менинг отам ҳам ана шу шеърга жавоб тариқасида «Ўзбек гўзали» деган шеър ёзди. Мен бастакор бўлганлигим учун ҳам ана шу шеърни қўлга олиб уни нотага туширдим. Шеърда шундай мазмунли мисралар борки, уларда ўзбек аёлларининг гўзаллиги моҳирона тараннум этилган:

«Сен Навоий
боғининг бир гулисан,
Мангу баҳор диёрининг булбулисан».

Бу қўшиқни Озарбайжон ССР халқ артисти Шавкетхоним Алекперова маҳорат билан куйлади. Радиотехникасининг стереофоник усулида магнит лентасига ёзилган қўшиқ Тошкент радиосига ҳадя этилди.

Мен мана шу гўзал ўлканинг меҳмоннавоз одамлари ҳақида, унинг гўзал аёллари ҳақида қўшиқ совға қилиб келганлигимдан беҳад хурсандман. Бу қўшиқ ҳам икки ўлкамиз халқларининг қардошлигини улуғлайдиган бир восита бўлиб қолсин.

РУС ПОЭЗИЯСИНИНГ ҚУЁШИ

Биз Александр Сергеевич Пушкинни «Рус элининг алломаси», «Рус поэзиясининг қуёши» деб аташга ўрганиб қолганмиз. Унинг асарларига бўлган муҳаббатимиз мактаб партасига ўтирганимиздаёк бошланган эди. Муҳаббат ва жўшқинлик билан тўлиб-тошган шоирнинг шеърлари ўз даврининг илғор ғояларини бизгача етказиб келди. Унинг поэзияси олами шунчалар ранг-баранг ва мазмунга бойки ҳар бир китобхон ундан ўзига тегишли бўлган дурдонани териб олади.

Шоирнинг бадиий асарлари, унинг тарихий прозаси, мақолалари миллионлаб нусхада нашр этилган. Пушкиннинг 500 га яқин асари асосида минглаб музика асарлари яратилган. Ҳар йили мамлакатимизда ва республикамизда пушкинхонлик ўтказиш анъанага айланиб қолди. Халқнинг шоирга бўлган муҳаббати ҳеч қачон сўнмайди.

Юзлаб тошкентликлар куни кеча шоир номи билан аталаётган майдондаги Пушкин ҳайкали олдига келдилар. Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг вакиллари, мактаблар, техникумлар, билим юртларининг ўқувчилари, институтлар студентлари, ишчилари, хизматчилар ҳайкал пойига гуллар қўйдилар.

Бу байрамни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов оча туриб, ўз сўзида Пушкин ижодиётининг жуда катта аҳамияти ҳақида, бу ижод ҳаммамиз учун энг яқин ва қадрдон, барча халқлар учун қимматли эканлигини таъкидлаб ўтди.

— Поэзия осмонида жуда кўп юлдузлар чарақлаб туради, — деди «Шарқ юлдузи» журналининг бош редактори, Пушкин юбилейи комитетининг раиси, Ҳамза номли республика мукофотининг лауреати шоир Мирмуҳсин. Лекин Пушкин жаҳонда энг ёрқин юлдуздир. Пушкин рус халқининг ифтихори, поэзиясининг кўзгуси ва буюк алломасидир. Ўз халқининг бутун орзу-ўйларини моҳирлик билан куйлаган шоир тўла маъноси билан рус поэзиясининг буюк даҳосидир...

Бугунги кунда улуғ классикнинг асарларини кўп миллатли мамлакатимизнинг халқлари ўз она тилларида ўқимоқдалар, унинг асарлари инглиз, француз, испан, ҳинд тилларида нашр этилган.

— Биз ҳамиша мана шу улуғ шоирдан ўрганамиз, — деди шеърият байрамида сўзга чиққан республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Муҳаммад Али, — Пушкин асарларини ўзбек тилига таржима қилиш — бу жуда катта шараф ва масъулиятли ишдир.

Машҳур болалар шоири Қуддус Муҳаммадий Пушкиннинг шеърий эртаклар ёзишдаги тенгсиз бадиий маҳорати ҳақида гапирди. Поэзия байрамида рус адабиётининг классик шоири ҳайкали олдида А. М. Иванов, филология фанлари доктори А. Хайитметов, шоир Пўлат Мўмин, Пушкин номли тил ва адабиёт институтининг директори, ЎзССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. Қўшжонов, Ўзбекистон халқ шоири, Пушкин асарларининг таржимонларидан бири Туроб Тўла, «Ўзбекистон маданияти» газетасининг бош редактори, профессор, филология фанлари доктори Лазиз Қаюмов, ёзувчи Б. Пармузин ва Ўзбекистоннинг қатор шоир ва ёзувчилари ҳозир бўлдилар. Пушкин хотирасига бағишланган бу шеърият байрамида Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Ҳақназаров бадиий раҳбарлигидаги оркестр ва Тошкент Давлат консерваториясининг студентлари концерт бердилар.

Навоий театрининг артистлари Л. Пинхасов, А. Рябова, О. Александрова Пушкин асарлари асосида яратилган «Пиковая Дама», «Евгений Онегин» операларидан парчалар ижро этдилар. Тошкент олий ўқув юртларида таълим олаётган хорижий студентлар Пушкин шеърларини ўқидилар. Маданият институтининг студентлари «Лўлилар» поэмасидан парчалар ижро этишди.

Бу ерда ташкил этилган китоб бозорлари, адабий викториналар жуда ҳам қизиқарли бўлди. Улар улуғ шоир ижодиёти билан йиғилганларни яқиндан таништирди.

Э. АДАЙКИНА.

СУРАТЛАРДА: Пушкинхонлик байрамида.

М. Нуриддинов фотолари.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● «Қурувчиларга — машиналар комплекси» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

● Учишни бошқариш маркази хабар беради: космонавтлар Леонид Попов, Валерий Рюмин, Юрий Малишев ва Владимир Аксёнов орбита бўйлаб учаётган «Салют-6» — «Союз-36» — «Союз Т-2» комплекси бортида биргаликдаги илмий-тадқиқот ишлари программасини муваффақиятли бажармоқдалар. Кеча экипажнинг иш куни Москва вақти билан соат 8 да бошланиб, соат 23 га қадар давом этди.

● Газетанинг бугунги иқтисодий обзори саноат корхоналари ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантириш проблемаларига бағишланган.

● Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари эълон қилинган.

Ҳамшаҳарларимиз хизматида

Шаҳримизда ягона

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектида шаҳримизда ягона ҳисобланган, ихтисослаштирилган «Техника — маиший хизматга» магазини жума куни биринчи харидорларни қабул қилди.

520 квадрат метр савдо залига эга бўлган бу магазинда электр жиҳозлари билан боғлиқ бўлган барча маҳсулотлар сотилади. Бу ерда маиший хизматга оид мамлакатимизнинг йирик электротехника фирмалари томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ўрин олган. Магазинда бир қанча бўлимлар мавжуд. Фақат холодильникларнинг турларини ўзи 15 хилни ташкил этади.

Янги савдо шахобчасида харидорлар учун барча қулайликлар яратилган бўлиб, савдо ўз-ўзига хизмат усулида олиб борилмоқда. Харидорлар ўзларига манзур бўлган ранг-баранг қандиллар, пилесос, тикув машиналарини олишдан олдин кассага бориб пул тўлашлари ва буюмларини упаковка қилинган ҳолда олишлари мумкин.

Бу ерда харидорлар учун яна бир қулайлик яратилди. Сотиб олинган буюмлар машиналарда уйларига элтиб берилади. Қимматли буюмларни эса кредитга сотиб олишлари мумкин.

СУРАТДА: магазиннинг ташқи кўриниши ва савдо пайти.

А. Зуфаров фотоси

● *Пионер ёзи-80*

ДАМ ОЛИШ КЎНГИЛЛИ ЎТАДИ

Куни кеча Акмал Икромов районидаги 24-кварталда «Дружба» деб номланган ёзги соғломлаштириш майдончаси тантанали суратда очилди.

Болалар майдончасида кичкина ҳовузчалар, фаввора, турли ўйинлар учун стол ва стуллар мавжуд. Ёз давомида бу ерда тажрибали педагоглар ҳамда чет тиллар педагогика институти, рус тили ва адабиёти институти студентлари бошчилигида қизиқарли ўйинлар ташкил этилади, мусобақалар ўтказилади, шаҳардаги бир қатор музейларга ва театрларга экскурсиялар уюштирилади.

— Болаларнинг дам олиши икки сменада ташкил этилади, — дейди 25-ЖЭК педагог-ташкилотчиси Задия Закировна Кудякова, — районимизда 30 мингдан ортиқ бола бор. Уларнинг бир қисми шаҳар ташқарисидаги ва шаҳардаги пионер лагерларида дам олади. Лагерларга бормай қолган болаларнинг мароқли дам олишини ташкил этиш, янги ўқув йилига янги куч билан боришларини таъминлаш мақсадида ана шундай болалар майдончаларини ташкил этиш йўлга қўйилди. Районимизда ҳаммаси бўлиб 10 га яқин ана шундай майдонча иш бошлади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ЁШЛАР ПАРТКОМ ҒАМХЎРЛИГИДА

БИЗНИНГ СУҲБАТ

Ўнинчи беш йилликда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда ёшларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Улар ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг ўринбосаридирлар. Кўплаб корхона ва ташкилотларда уларнинг малакасини ошириш, ижодий ташаббускорлик кўрсатишларига қулай шарт-шароитлар яратиб бериш партия комитетларининг диққат марказида турибди. Махсус мухбиримиз билан суҳбатда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Ш. А. АКБАРОВ корхона партия комитети бу борада амалга ошираётган ишлар ҳақида гапириб берди.

— Бирлашмамизда ростовликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» ватанпарварлик ташаббуси биринчилар қаторида кенг ёйилди. Ана шу ҳаракатни кенг ёйиш пайтида корхонамиз партия комитети нормани бажара олмаётганлар сонини кескин камайтириш тадбирларини ишлаб чиққан эди. Партия ташкилоти биринчи навбатда мураббийчилик ҳаракатини кенг тус олдиришга эътиборни қаратди. Бирлашмамизда «Ҳар бир ёш ишчи — ишлаб чиқариш илғорига тенглашсин» шиори остида мураббийчилик ҳаракати кенг тус олди. Маълумки, бригада ҳар хил малакадаги ишчилардан ташкил топади. Уларнинг қобилияти ва қизиқишлари ҳар хилдир. Шунинг учун ҳам тажрибаси етишмаётган ёшларга бой тажрибага эга бўлган мураббийларни биркитиб қўйдик. Ёшлар ишлаб чиқариш илғорларидан аралаш касбларни ўргана бошлашди.

Ҳозир корхонамизда 380 ёш ишчига мураббийлар биркитилган. Ҳар кварталда бир марта мураббийларни парткомга чақириб тавсиялар бериб турамиз. Йиллик якунларни кўриб чиқиш ҳам анъана бўлиб қолган. «Бирлашманинг энг яхши мураббийси» номини олиш учун конкурс ўтказиш одат тусига кирди. Биз социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқаётганда цех ёки бўлимларда мураббийчилик ҳаракати қанчалик самара бераётганини ҳам, албатта, ҳисобга оляпмиз.

— Шукрулла Асадович, баъзи жойларда ишлаб чиқариш нормасини бажармаётган ходимлар орасида ёшлардан кўра катта ёшдагилар кўпроқ бўлади. Уларнинг ёшлар тарбиясига салбий таъсири ҳақида нима дейсиз?

— Жуда ўринли савол бердингиз. Узоққа бормайлик, бизнинг бирлашмамизда у ёки бу сабаб билан гоҳида нормасини бажармаётганлар учраб туради. Нормаловчилар бундай ҳодисанинг ҳар бирини конкрет текшириб, сабабларини аниқлашади. Иккита цехда ўтказилган таҳлил шуни кўрсатдики, нормани бажармаганлар ёшлар эмас, балки ёшлари анча жойга бориб қолган ишчилар бўлиб чиқди. Хўш, бунинг сабаби нимада? Партия комитети касаба союз ташкилоти ва маъмурият билан биргаликда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва ҳар бир ишчида ўз касби, корхонаси учун фахрланиш туйғусини, интизомсизлик, хўжасизликнинг ҳар қандай кўринишига қарши муросасизлик туйғусини тарбиялаш тадбирларини ишлаб чиқди. Бу борада биз КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қарори асосида иш кўряпмиз. Шу қарорда ишлаб чиқариш нормаси (нормаланмаган топшириқларни) бажармаётган ходимлар билан якка тартибда ишлашни кучайтириш қайд этилган. Норманинг мунтазам ошириб бажарилишига меҳнатни пухта ташкил этиш, дастгоҳларнинг мунтазам ишлатилиши, ишнинг бир маромда бориши катта таъсир кўрсатади. Шунинг учун ҳам диспетчерлик хизмати дастгоҳларнинг бўш туриб қолмаслиги, уларни бир маромда ишлатишни мунтазам назорат қилиб боряпти.

Янги техника, илғор технологияни жорий этиш ҳам ёшларнинг меҳнатга қизиқишларини кучайтиряпти. Корхонамизга муттасил ёш кучлар келиб турибди. 127-ҳунар-техника билим юртининг битирувчилари ёш ўринбосарлар сафини йил сайин тўлдириб боряпти. Шуни айтиш керакки, бизда ёшларни ишчилар сафига қабул қилиш тантанали суратда ўтказилади. Ҳар йили бир марта ўтказилаётган мураббийлар слётида Ҳ. Тожибоева, Р. Луговая сингари кўплаб мураббийларнинг номлари фахр билан тилга олиняпти.

Шунингдек, «Мастер куни» ҳам муттасил ўтказиб борилмоқда. Бу эса «Энг яхши ёш ишчи» номини олишга лойиқ бўлган ёшларни аниқлаяпти. касб маҳорати конкурсида эса «Энг яхши тикувчи-мотористка» номига сазовор бўлган ёшлар аниқланяпти. Биринчи филиалда ёш ишчиларга комсомол билетлари партия, комсомол ва меҳнат ветеранлари учрашувида тантанали суратда топшириляпти. В. Олимжонова, Н. Туробова, Алла Ким сингари кўплаб ишчилар бошқаларга намуна бўлишяпти. Масалан, илғор тикувчи Алла Ким беш йиллик шахсий топшириғини муддатидан илгари муваффақиятли адо этди.

Шу кунларда партиямизнинг навбатдаги XXVI съездини меҳнатда муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик олиб бориляпти. Барча цех ва бригадаларнинг коллективлари ўз ички имкониятларини ҳисоблаб, социалистик мажбуриятлар қабул қилишяпти. Бутун коллективимиз шу йилнинг ярим йиллик топшириғини муддатидан камида беш-олти кун илгари адо этиш учун курашяпти. Бунинг учун бизда барча имкониятлар бор. Е. Струкова бошчилик қилаётган коллектив бригада пудрати асосида иш олиб бориб, яхши натижаларга эришяпти. Бу ерда ҳар бир ишчининг маҳорати, унинг меҳнат ютуқларига қўшаётган ҳиссаси конкрет ҳисобга олиняпти. Бригада совети муваффақиятли ишлаб турибди. У кишиларнинг меҳнатга муносабати, интизомни янада мустаҳкамлаш масалаларини мунтазам муҳокама этиб боряпти. Маълума Ғозиҳонова, Лидия Лучихина, Назира Шопўлатова сингари коммунистлар ёш ишчиларнинг касб маҳоратини ўстиришга, уларни коллектив ишига кенг жалб этишга астойдил ёрдам бермоқдалар. Бу тадбирларнинг барчаси коллективимизга ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, ўн биринчи беш йилликка мустаҳкам замин яратишга хизмат қилмоқда.

МУРАББИЙЛИК ҲАРАКАТИГА — КЕНГ ЙЎЛ

УСТОЗЛИК МАСЪУЛИЯТИ

Мамлакатимизда икки миллионга яқин мураббий бор. Бу оз эмас, лекин «Сафимизда қолоқлар бўлмасин!» шиорини амалга ошириш лозимлигини ўйлаганимизда, мураббийлар янада кўпроқ бўлиши зарурлигини тушунамиз. Аммо айрим жойларда мураббийлар сафини ўстириш ҳақида ғамхўрлик қилинаётгандай бўлиб, катта ёшдаги ишчиларнинг деярли ҳаммасини мураббийликка ёллашаётган, бу киши ёш ишчини тарбиялашдай мураккаб вазифани бажара оладими ёки йўқми, бу ҳақда яхши ўйлаб кўрилмаётган бир шароитда мураббийларни қандай қилиб яна кўпайтирса бўлади? Ёшларга нафақат ҳунар ўргатиш, балки уларни тарбиялаш ҳам керак. Тарбиячи ёш ишчига билим, тажриба, ғоявий эътиқод каби фазилатларни бериши лозим. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида жуда тўғри таъкидлаб ўтилганидек, коммунизмнинг ёш қурувчиларини тарбиялаш «меҳнаткашларнинг турли группаларининг ўзига хос томонларини ҳисобга олган ҳолда, сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиянинг мустаҳкам бирлиги орқалигина» таъминланади. Бизнинг кунларимизда мураббийчилик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Чунки ҳар бир янги беш йиллик ишчи кадрларни тарбиялашга, бу демак, уларни тарбияловчи меҳнатига бўлган талабни ҳам ошириб юборяпти.

Ҳамон эсимда, Совет Армияси сафидан хизмат бурчимни ўтаб, заводга ишга келганимда, мени ёш бир йигитнинг ёнига бошлаб бориб: «Шу сенга касб ўргатади» дейишди. Шунда ҳеч кимга ҳеч нарса демадим-ку, лекин ўзимча: «Бу бола менга ниманиям ўргатарди!» деб кўнглимдан ўтказдим. У ҳам худди менинг «қитиқ патимга» тегмоқчи бўлгандай, қўлимга кичкина, ялпоқ темирни бериб шундай деди: «Шу темирнинг атрофини фреза билан йўнгин. Ҳозирча станокни юргизма». Темир парчаси атрофини фреза билан йўнишга ҳар қанча ҳаракат қилмай, ҳеч бўлмади. Қоним қайнаб кетди. Устозим Ваня Басанец эса орасира ёнимга келиб, елкамга қоқарди: «Қани бўла қол, мазанг йўқ-ку ошна!».

Бу гаплар менга жуда алам қилди. Смена охирида цех бошлиғи ҳузурига бориб, мени ёши каттароқ бўлган бошқа мураббийга шогирдликка беришларини илтимос қилдим. «Бир-икки ҳафта сабр қил, — деди цех бошлиғи. — Басанец жуда зўр фрезерчи».

Бу гап рост бўлиб чиқди. Ваня ҳақиқатда ҳам жуда ўткир фрезерчи экан. Менга дастлаб фрезани айлантиришни топшириб ҳам нотўғри қилмаган экан: кўзим мўлжал олишни ўрганди, қўлим бақувватлашди. Бироқ, ҳар ҳолда ўшанда устозимдан ҳам озгина хатолик ўтди. У биринчи топшириқни бераётганда, ундан кутилган муддаони тушунтирганда мен қизишмаган бўлардим. Лекин ўша пайтда Ваня ҳам ўзини хато қилганини билмасди. Мен билан муносабатда у фақат ўз ақлигагина таянарди. Унинг ақлини эса кам дейиш қийин эди. Иван Михайлович Басанец ўзининг ўткир ақли ва кўп йиллик ҳалол меҳнати эвазига иккита Ленин орденига сазовор бўлди. Бугунги кунда у корхонамизнинг ветеран ишчиларидан, фахрли самолётсозлардан ҳисобланади. У бу ҳурмат ва обрўга станок ёнидаги меҳнатдан ташқари, беминнат мураббийлик хизмати учун ҳам сазовор бўлди. Иван Михайлович ўнлаб ёш ишчиларга устозлик қилди.

Эндиликда мен биринчи мураббийим ҳақида ўйлаганимда, у дастлабки пайтларда нуқсонларга ёшлиги учун эмас, балки махсус тайёргарлиги йўқлиги сабабли йўл қўйди, деган хулосага келаман. У вақтларда мураббий социал психология ёки ёшлар психологияси деган илмлар борлигини хаёлига ҳам келтирмасди. У қалб амрига итоат қилиб, ўз ақли билан иш тутарди.

Ҳозирги пайтда ўзимнинг собиқ устозларимга разм солиб, уларнинг меҳнатини кузатиб, устознинг ёшлиги тарбия ишига халақит бериши у ёқда турсин, ҳатто ёрдам бериши мумкинлигини ўйлайман. Ким нима деса десин, лекин менимча кишиларнинг ёшида фарқ бўлса, ҳаётий қизиқишларида, турмуш масалаларига қарашларида ҳам фарқ бўлади. Ёш мураббийдан ёш ишчи кам тортинади, у билан апоч-чапоқ бўлиб кетади. Кўпинча мураббийнинг бирон бир фойдали иш билан қизиқиши умумий қизиқишга айланиб кетади. Масалан, менинг шогирдим Ғафур Отабоевни олайлик. Йигитча интизомли, вазмин, касбни тез ўзлаштирди. Икки йилдан кейин эса, унинг ўзи ҳам мураббий бўлди. Иван Кайлачаков, Сергей Гашин ва Александр Тамозовни мустақил ишлашга ўргатди. Мен Ғафур ўз шогирдлари билан қай даражада тотув ишлашганлигини, сменадан кейин биргаликда ўқишга кетганларини кўп кузатганман. Улар ўқиган китоблари ва кўрган кинофильмлари ҳақида бир-бирига гапиришади, баҳслашишади. Ҳеч шак-шубҳа йўқки, бундай муносабат меҳнат фаолиятининг дастлабки даврида ғоят муҳим аҳамиятга эга. Цехда фақат Ғафургина шундай муваффақиятли мураббийлик қилаётган ёшлардан эмас. Ҳали ёш ишчилар бўлган Тоҳир Муслимов ва Муҳаммаджон Жалолов ҳам ёшларни фрезерчилик касбига муваффақиятли ўргатишяпти. Бу икки ўртоқ ҳалол меҳнатлари учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланишган. Улар жамоат ишида ҳам актив қатнашишади — бирлашма касаба союз комитети аъзолигига сайланишган.

Одатда, ҳар биримизда мураббийлик вазифасидан ташқари, бошқа кўпгина жамоат топшириқлари ҳам бўлади. Менимча, бугунги кунда мураббийчилик мамлакатимиз учун ғоят муҳим иш эканлигини инобатга олиб, яхши тарбиячини бошқа жамоат ишларидан иложи борича озод қилиб қўйилса мақсадга мувофиқ бўлур эди. Токи, у ўзининг навбатдаги шогирдини тарбиялашда, ўз устида ишлаш, лекциялар тинглаш, билимларини чуқурлаштириш, бошқа ҳамкасб дўстлари тажрибаси билан таниш учун қўшимча вақтга эга бўлсин.

Мураббийчилик иши жонли, ижодий иш, уни маълум бир қолипга солиб бўлмайди. Шундай бўлса ҳам, мураббийлар ўз фаолиятининг энг асосий масалалари бўйича қатъий тавсияларга зарурат сезадилар. Гарчи мамлакатимиздаги кўпгина корхоналарда мураббийчилик бўйича жуда қизиқарли ва қимматли тажрибалар тўпланган бўлишига қарамасдан, ҳамон кўпчилигимиз бу борадаги тажрибаларни жуда қийинчилик билан тўплаймиз. Бирлашмамизда, масалан биз Кузнецк металлургия комбинати мураббийлари тажрибасини қизиқиб ўргандик ва улардан кўп нарсани қабул қилдик. Уларнинг системасида шу нарса диққатга сазоворки, у ҳар бир тарбиячига дахлдордир ва уларнинг биронтасини ҳам мураббийлар кенгашининг диққат-эътиборидан, назаридан четда бўлишларига имкон бермайди. Уларнинг ўртоқлари аниқ мисоллар асосида улар билан ўз касблари ҳақида суҳбатлар, лекциялар ўтказишади. Бу ерда яна шу нарса диққатга сазоворки, Кузнецк металлургия комбинатида мураббийчилик бўйича лекциялар курсини мураббийлардан ташқари мастерлар, участка ва цехларнинг бошлиқлари ҳам тинглашади. Бу кишилар ҳам тарбия ишида мураббийлар билан якдил, ҳамкор бўлишлари эътиборга олинади.

Мураббий ўз билимини ошириб бориши ҳақида қайғуриши ҳам ғоят муҳим. Ёшларни тарбияловчилар билан шуғулланувчилар учун махсус адабиётлар етишмайди. Мураббий ёшлик даври психологияси, мураббий ва шогирднинг ўзаро муносабатидаги нозик томонлар, ахлоқий тарбияда мураббий ва меҳнат коллективининг ўзаро ҳамжиҳатлиги каби саволларга қаердан жавоб топишни билмайди. Бизга брошюра ва плакатлар зарур. Бу борада слётлар ва илмий-амалий конференциялар ўтказиш лозим.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида мамлакатимиз халқ хўжалигига 11 миллион ёш ишчи келиб қўшилади. Улар қандай ишчилар бўлиши, қолаверса қандай кишилар бўлиши ҳаммамиз учун ғоят муҳим масаладир.

С. ЧИНАЕВ,
В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси.

Тошкентдаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ўртасида беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини муддатидан аввал бажариш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақаси тобора кенг авж олмоқда.

СУРАТДА: 4-цехнинг ишчан мастери И. Палахомиду ва саралоевчи Р. Абдуллаевалар тайёр маҳсулотни жўнатиш тараддудида.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

ОЗОДАГАРЧИЛИК УНУТИЛГАЧ

Ёз мавсуми бошланди. Бу ойда шаҳримиз хўжаликларидаги барча соҳаларда озодагарчиликка катта эътибор берилади. Шунинг учун ҳам бугунги кунда санитария ҳолатига қаттиқ риоя қилинмоқда. Шаҳар штабининг санитария ободончилиги бўйича бўлиб ўтган йиғилишида ана шу ҳақда амалий сўзлар айтилди. Йиғилиш Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Е. Ёқубжонова раислигида ўтди.

Акмал Икромов райони бўйича санитария хизматчилари ўтказган текширишлари шуни кўрсатдики, бу районда озодагарчиликка унча эътибор берилмаётир. Бунга мисол қилиб Ғафур Ғулом кўчаси 26-уйга жойлашган чет тиллар институтининг биринчи ётоқхонасини олиш мумкин. Ётоқхонадаги хоналар яхши тозаланмаган, санитария жиҳозлари бузилиб ётибди. Шунинг учун ҳам трубалардан сув оқмоқда. Шаҳар штаби институтнинг хўжалик бўйича проректори У. Рўзиевга охирги огоҳлантириш билан қаттиқ виговор эълон қилди.

Фарҳод ярмаркасидаги 48-сартарошхонанинг кўриниши ҳам ачинарли аҳволда. Бу маиший хизмат кўрсатиш корхонасида супириш-сидириш ишлари шошма-шошарлик билан бажарилади, усталарнинг тумбочкалари тартибсиз аҳволда. Штаб қарорига биноан ўз вазифасини уддалаёлмаганлиги учун сартарошхона мудири В. Переверзев ишдан бўшатилди.

217-болалар комбинатида ҳам санитария нормалари бир неча бор бузилган. Комбинат мудири вазифасини бажарувчи М. Умароваға қаттиқ виговор эълон қилинди. Шунинг билан бирга штаб йиғилиши район халқ маорифи бўлимига бундай камчиликларга йўл қўймаслик вазифасини топширди.

Акмал Икромов райпишчеторгига қарашли 2-магазинда санитария нормалари бузилган. Бу ерда озодагарчиликка мутлақо эътибор берилмасдан бинони ремонт қилиш ишлари чўзилмоқда. Шундай ҳолни халқ хўжалик техникумига қарашли 2-ошхонада ҳам кўриш мумкин.

Шаҳар штаби райондаги барча ташкилот раҳбарларини бундай камчиликларни қисқа муддат ичида тугатишга, районни ҳамиша озода бўлишини таъминлашга чақирди.

Штаб йиғилишида Акмал Икромов район партия комитетининг биринчи секретари Х. К. Камолов сўзга чиқди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯНГИ МАВСУМ БОШЛАНДИ

СОФИЯ. Болгариянинг Қора денгиз соҳилларидаги курортларда дам олувчилар кун сайин кўпаймоқда. Бу ерда янги ёзги мавсум бошланди. Сон-саноқсиз меҳмонхоналар ва кемпинглар дам олувчилар билан тўлди. Туристлар тушган автомашиналар Варна ва Бургас томон тинмай қатнашмоқда. Илиқ денгиз ҳавоси ва нурафшон қуёш, муҳташам курортлар туристларни ўзига жалб этмоқда.

«Серқуёш соҳил» ва «Олтин қумлар» номли машҳур дам олиш масканлари янги мавсумга пухта тайёрландилар. Янги меҳмонхоналар ва шифохоналар, мотеллар очилди. Меҳмонлар учун хилма-хил экскурсиялар, маданий ва спорт тадбирлари ташкил этилмоқда. Улар масалан, «Золотой Орфей» халқаро эстрада қўшиқлари фестивалини кўришлари, «Кумуш кўза» сув ости ови турнирида қатнашишлари мумкин.

Болгарияда туризм гарчи йил бўйи давом этса-да, меҳмонларнинг асосий кўпчилиги БХРга дам олиш учун ёз пайтида келишади.

ГЭС ҚУРИЛМОҚДА

БУХАРЕСТ. Руминияда энг катта комплекс—Дунайдаги гидроэнергетика ва «Темир дарвоза—2» кема қатнайдиган комплекси қурувчилари котлովандан 3 миллион кубометр тупроқ қазиб чиқариб яна бир муваффақиятга эришдилар. Бу ГЭСни Руминия билан Югославия СССРнинг техникавий ёрдамида «Темир дарвоза—1» станциясидан 80 километр қуйида барпо этмоқда.

Европада энг ноёб гидроэлектростанциялардан бири ҳисобланган ва Совет Иттифоқининг ёрдамида Руминия, Югославия мутахассисларининг биргаликда куч-ғайрати билан барпо этилган «Темир дарвоза—1» Дунай ГЭСининг чироқлари қарийб саккиз йилдан бери порлаб турибди. Янги гидротехника ва навигация системасини қуриш ишлари бундан уч йил илгари бошланган эди. Бу система Дунай дарёси шу қисмининг энергетика қувватидан мақбул тарзда фойдаланишга имкон беради, дарёда кема қатновини ривожлантиришни таъминлайди.

ВЛТАВА ДАРЁСИ УСТИДА

ПРАГА. Влтава дарёси устида Чехословакияда энг катта кўприк Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган пўлат конструкциялардан монтаж қилинади. СССРдан 1,1 минг тонна пўлат конструкцияни шу иншоотга етказиб бериш тўғрисидаги шартнома Бутуниттифоқ «Промсырьеимпорт» бирлашмаси билан Чехословакиянинг «Ферромет» ташқи савдо ташкилоти ўртасида имзоланган эди. 24 метр узунликдаги катта габаритли яхлит формалардан фойдаланиш бинокорларга кўприк иншоотини анча тез суръатлар билан қуришга имкон беради.

Праганинг қия соҳилларида Влтава суви мавж уриб турган хушманзара водийда бетон устунлар қад кўтара бошлади. Бинокорлар бу устунларни дарё суви сатҳидан 13 метр баланд кўтаришлари керак. Янги кўприкнинг узунлиги 350 метр, эни 40 метрдан ҳам зиёд бўлади. Кўприк устидан ҳар икки томонга тўрт қатордан автомобиль қатнай бошлайди.

НИҲОЯСИГА ЕТДИ

БЕРЛИН. ГДР институтлари ва университетларида республикада 15 йилдан бери ўтказилаётган студентлар анъанавий куни ниҳоясига етди. Студентлар техника ижодиётида эришган муваффақиятлари тўғрисида гапириб бердилар, илмий ишлардаги тажрибаларини ўртоқлашдилар. Жуда кўп виставкалар ва стендларда ёшлар қўли билан яратилган техника янгиликлари намойиш қилинди.

Студентларнинг илмий техникавий ижодкорлиги билан ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқа йил сайин мустаҳкамланмоқда. Карл Маркс—Штатдаги олий техника мактабининг тажрибаси бу жиҳатдан қизиқарлидир. Бу ерда студентларнинг рационализаторлик ва конструкторлик бюролари бир неча йилдан бери ишлаб турибди. Энг яхши ихтиролардан маҳаллий саноат корхоналарида фойдаланилмоқда. Студентларнинг яратган янгиликларини жорий этишдан ҳар йили юз минглаб марка иқтисодий самара олинмоқда.

Халонг кўрфази — Вьетнамнинг энг гўзал жойларидан биридир. Кўпинча уни дунёнинг саккизинчи мўъжизаси деб аташади.

ТАСС фотохроникаси.

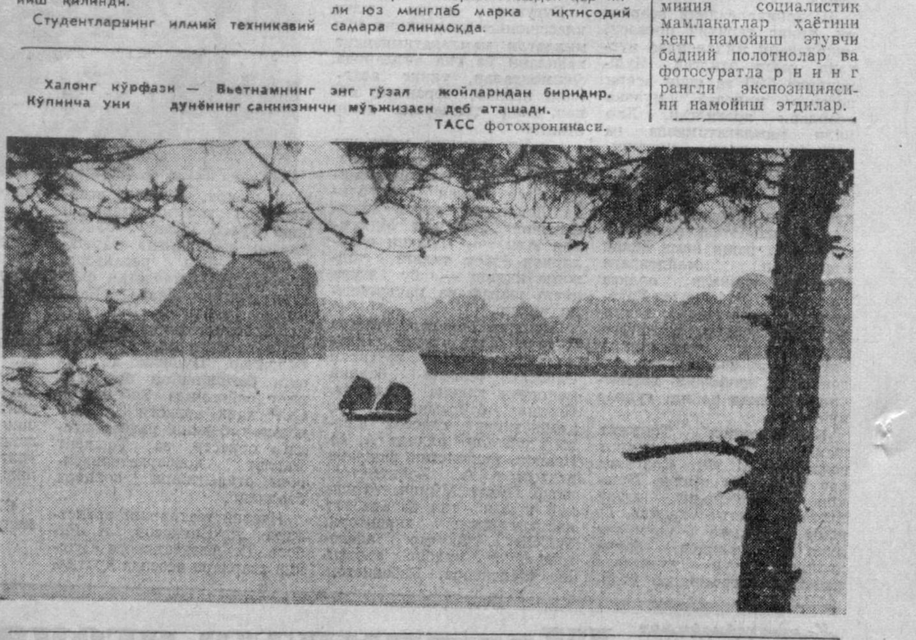

ЧЕТ ЭЛ МАДАНИЯТИ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПРАГА. Бу ерда «35 — Прага баҳори» программаси Чехословакия Совет Армияси томонидан фашизмдан озод қилинган куннинг 35 йиллигига бағишланди. Фестивалнинг 77 — концертида жаҳон классиклари, турли мамлакатлар композиторларининг асарлари ижро этилди.

Совет ижрочилари катта муваффақиятга эришдилар. Музика байрамида ССР Иттифоқи Давлат Академик Большой театрининг солисти Т. Синявская, П. И. Чайковский номидаги конкурс лауреатлари — пианиночилардан Д. Алексеев, А. Гаврилов ва бошқалар катнашдилар. Чехословакия матбуотининг фикрича, СССР халқ артисти А. Янсонс раҳбарлигидаги Ленинград давлат филармонияси академик симфоник оркестрининг концертлари фестивалнинг чўққиси бўлди.

* * *

БЕРЛИН. Славян халқига мансуб бўлган ҳамда Германия Демократик Республикасининг жануби — шарқида истиқомат қилувчи сербларнинг бешинчи маданият фестивали тугади. Фестивалда республиканинг кўпгина профессионал ва бадиий ҳаваскорлик коллективлари, шунингдек Венгрия, Польша, Совет Иттифоқи ва Чехословакиядан келган артистлар иштирок этди.

* * *

ХАНОЙ. Бу ерда Вьетнам чевар хотин-қизлари ишлари кўргазмаси очилди. Хо Ши Миннинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида, социализм қурилишига мамлакат хотин-қизлари қўшаётган ҳисса тўғрисида ҳикоя қилувчи расмлар, нақшлар, кашталар, ёғочдан ишланган буюмлар кўргазмада кенг намойиш қилинган.

* * *

БОГОТА. Колумбиянинг Согамоссо шаҳрида социалистик мамлакатлар маданияти ҳафталиги ўтмоқда. СССР, ГДР, Чехословакия, Венгрия ва Руминия социалистик мамлакатлар ҳаётини кенг намойиш этувчи бадиий полотнолар ва фотосуратларнинг рангли экспозициясини намойиш этдилар.

СУРАТДА: «Геологоразведка» заводи пармалаш техникаси асбоб-ускуналар цехининг илғор токари Ҳасан Ғафин тасвирланган.

У смена-ойлик топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«САРСОНЛИК-САРГАРДОНЛИК»

«Союзпечать»нинг Октябрь район агентлиги обуначиларга эътиборсизлик билан қараётгани юқоридаги сарлавҳа остида 20 февралда танқид қилинган эди. Унда газетхон Умурзоқовнинг ўз вақтида ёзилган газетаси берилмагани кўрсатилган эди.

«Союзпечать»нинг шаҳар агентлигидан олинган хабарда кўрсатилишича, Октябрь район агентлигининг айби билан газетхон чиндан ҳам ўзи ёзилган газетадан маҳрум этилган. Айни чоқда газетхонга дубликат ёзилди.

«СУРЪАТ СУСТ»

Самолётсозлар учун бунёд этилаётган маданият саройи қурилиши ҳаддан ташқари чўзиб юборилаётгани юқоридаги сарлавҳали мақолада 17 мартда танқид қилинган эди.

«Главташкентстрой»дан жавоб беришларича, бу бинони шу йилнинг биринчи ярим йиллигида топшириш учун барча зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

«НИЯТ ЯХШИ, АММО»

20 мартда газетанинг юқоридаги сарлавҳали материалида «Ўқитувчи» нашриёти босиб чиқарган «Расмли топишмоқлар» китобидаги нуқсонлар кўрсатилган эди.

Нашриётдан қуйидаги жавоб олинди: биз Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, «Совет мактаби» журнали ва нашриёт вакиллари иштирокида мақола юзасидан кенгайтирилган редакцион совет ўтказдик. Совет йиғилишида газетада берилган тақризда баён этилган танқидий фикрлар тўла маъқулланди. Китоб автори С. Ғозиевага ва нашриёт редактори Р. Маликоваларга китоб қайта нашр этилаётганда, нуқсонларни ҳисобга олиш зарурлиги топширилди.

«ЧИРОҚЛАР ЁНДИ»

Газетада босилган материалда Қорақамиш массивидаги айрим уйлар атрофидаги чироқлар кечалари ёнмаётгани танқид қилинган эди.

Шаҳар кўчаларини ёритиш идорасидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета танқиди инобатга олинган, кўча чироқлари ремонтдан чиқарилган. Ҳозир Қорақамишда чироқлар нормал ёнмоқда.

ШОНЛИ ЙИЛЛИК ШАРАФИГА

ГАВАНА. Куба Компартияси Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси 26 июль кунини вилоятнинг маъмурий маркази Сьега-Де-Авила шаҳрида миллий қўзғолон кунига — Фидель Кастро бошчилигидаги бир группа қўзғолончилар Монкада казармасини қаҳрамонона штурм қилганлигининг 27 йиллигига бағишланган асосий митингни ўтказиш ҳақида қарор қабул қилган эди. Сьега-Де-Авила вилоятининг меҳнаткашлари бу қарорни ғоят баланд руҳ билан кутиб олдилар. «Гранма» газетаси таъкидлаб ўтганидек, Сьего-Де-Авила вилояти кейинги йилларда меҳнаткашлар, партия ва жамоат ташкилотлари социалистик қурилишда эришган катта муваффақиятлари учун ана шундай юксак шарафга муяссар бўлди.

Ватанпарварларнинг шонли зафарига бағишланган асосий тантаналарни Сьего-Де-Авила шаҳрида ўтказиш тўғрисидаги қарор деб ёзади «Гранма» газетаси, Куба Коммунистик партиясининг II съезди ўтказиладиган йилда вилоятни сиёсий, иқтисодий, маданий ва социал ривожлантириш учун илҳомбахш омилдир.

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ОЗАРБАЙЖОН ССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИ · 1980 ·

ЎЗБЕКИСТОН, ОЗАРБАЙЖОН — ҚАДРДОН, БИРИ-БИРИГА УСТОЗ, ШОГИРД ҲАРҚАЧОН

• Сўз — меҳмонларимизга

СЕВИМЛИ ЎЛКА

Шавкатхоним АЛИАКПЕРОВА,
Озарбайжон ССР халқ артисти.

Серҳуёш Ўзбекистон диёри мени аллақачонлар мафтун этган. Бундан неча йиллар муқаддам бу ўлканинг шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб ўтказилган гастролларда қатнашганман.

Энг муҳими бу ўлканинг саховатли кишилари ҳузурида бўлиб, суҳбатлашганман, санъат сирлари билан ошнолашганман, ўзбек қўшиқларини ўрганганман.

СССР халқ артистлари Тамарахоним, Ҳалима Носирова ва бошқа буюк санъаткорлар билан ўтказган учрашувларим бугунги кунда яна қайтадан янги саҳифалар очмоқда.

Сизнинг маданияти юксак ривожланган ўлкангизда ўтаётган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчиси бўлганлигим билан фахрланаман. Биз қаерга бормайлик, меҳнатсевар ўзбек халқининг эришган ютуқларини кўриб беҳад қувонмоқдамиз. Айниқса, Тошкент шаҳрининг обод ва гўзаллиги бизнинг ҳавасимизни келтирди. Бу шаҳар зилзиладан зарарланган пайтларини жуда яхши биламан. Ўшанда Боку шаҳридаги қурилиш материаллари комбинатининг ишчилари Тошкентга плиталар юбориш учун бетиним ишлаган эдилар. Ўшанда ўзбек халқига бўлган ҳамдардлигимизни билдириш, ишчиларимизнинг руҳини кўтариш мақсадида корхонада жуда кўп концертлар уюштириб турганмиз.

СССР халқ артисти Рашид Бейбутов куйламоқда.
М. Нуриддинов фотоси.

ЯХШИ ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК

Нодар ШАШИК ўғли,
Москвадаги Вахтангов номли академик драма театрининг актёри.

Бундан бир неча йиллар муқаддам «Озарбайжонфильм» киностудиясида ишлаб юрганимда «Олис қирғоқларда», «Телефонистка», Низомийнинг «Лайли ва Мажнун» достони асосида яратилган «Севги достони» фильмларида суратга тушган эдим. Мен яратган образлардаги ёрқин ҳаяжонлар ўзбек кинематографчиларининг ҳам диққатини жалб этди шекилли, мени тез-тез Тошкентга чақирадиган бўлиб қолишди. Ажойиб кинорежиссёр Латиф Файзиевнинг «Ватан фарзандлари» фильмида суратга тушганимдан кейин жуда катта қониқиш олдим.

Бундан ташқари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони марҳум кинорежиссёр Комил Ёрматов билан ишлаш шарафига муяссар бўлганман. Унинг тарихий мавзулардаги фильмларида образларга овоз берганман. Тошкентга кўп марта келиш мени ўзбек маданияти ва санъати билан яқиндан таништирди. Сафарларим давомида СССР халқ артисти Шукур Бурхоновнинг театрда роль ўйнаши ёки фильмда суратга тушишини кузатишга ҳаракат қилдим. Буюк истеъдод эгаси ўзининг бутун таланти билан мени мафтун этган. Сизнинг ўлкангизда ана шундай ажойиб санъаткор борлигидан мен ҳам фахрланаман.

1968 йилда бу ерда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатларининг I Тошкент Халқаро кинофестивалида Озарбайжон делегацияси сафида иштирок этгандим. Ўшанда бизнинг «Олис қирғоқларда» бадиий фильмимиз кўрсатилиб муносиб баҳо олган эди. Вақтни қарангки, орадан шунча йиллар ўтиб кетибди. Мана кечагина бу ерда VI халқаро фестиваль ниҳоясига етибди. Бу Тошкент шаҳрининг довруғи жаҳон миқёсида ошганлигидан, бу шаҳар дўстлик масканига айланганлигидан далолат беради.

Али ҚАРИМ.

СЎЗ

Сўз излаб тополмадим.
Қулаб тушди
пойдеворсиз
бинодай мисрам,
Сўзлар дунёсини
қилдим зиёрат.
Кўп кездим,
кўп қидирдим
ўз фарзандимни.
Ниҳоят, уни топдим.
Бу сўз —
узукка тушган кўз.
Бу сўз хушрўй,
азим ва улкан.
Чарчагандим...
Чўзилдим
бу сўз кўкрагига
бошимни қўйиб.

Озарбайжончадан
Тўра МИРЗО
таржимаси.

Анвар АЛИБЕЙЛИ

ҚОНЛИ ЯРА

Дунёда кўп шаҳар бор, номларини билмасмиз,
Улар-ла йўқ ишимиз.
Аммо бир шаҳар бордир,
Унда вайрона бўлган кўплаб кўчалар бордир.
Ғазабсиз ўтиб бўлмас ушбу харобалардан,
Инсоният бошига ташланган бомбалардан
Ёниб кул бўлгандир ул,
Дунёнинг сийнасида қонли бир ярадир ул.
Хиросима аталган,
У шаҳарнинг номини эшитганим замон ман;
Бағрим гуриллаб ёнар.
Кўзларимда даҳшатли бир манзара жонланар.
Кўк юзида ногаҳон бир наҳангга ўхшаган
Қора булут учадир.
Булут чекинган замон
Нақ шаҳар ўртасида беш-ўн ҳовуч кул қолур.
Хабар олинг шаҳарнинг ваҳшат харобасидан,
Инсонликка отилган илк атом бомбасидан—
Нолалар чекиб йиғлар барча кексаси, ёши,
Нечун ёниб кул бўлди унинг тупроғи, тоши!
Бўлсайди унинг тили,
Бийрон-бийрон у куни, бийрон-бийрон у йили
Оҳ, нелардан сўйларди!
Чақмоқ бўлиб чақнарди, денгиз бўлиб
жўшарди!
Бомбалардан ҳам кучли бўларди унинг саси.
Денгиздай қабарарди парчаланган сийнаси.
Дер эди: —Эй, инсонлар, ҳушёр бўлинг ҳар
замон,
Тушмасин ер юзига бирор бомба ҳаводан.
Афсуски, на тош сўйлар ва на тупроқ
сўйлашар,
Ғазабланган бир юрак ҳайқириб уввос солар...
Хиросима аталган кичкина бир шаҳар бор,
Унда хароба бўлган уйлар бор, кўчалар бор.
Кулга беланган тошдай қорадир, қорадир у,
Дунёнинг кўксидаги қонли бир ярадир у.
Унда яшнаб турувчи шинамгина боғ ҳам бор,
«Тинчлик боғи» дер уни захмат кўрган
одамлар.
У боғда баланд-баланд дарахтлар орасида,
Бомба портлаган ерда— тупроқнинг ярасида,
Бир қардошлик мозори тортади нигоҳларни
Уни зиёрат айлар анча йиллардан бери
Миллион-миллион одамлар.
Бу мозорнинг устида шундай сўзлар битилган:
«Биродарлар, тинч ётинг, онангиздир бу
тупроқ,
Бу фожиа ҳеч замон такрор бўлмасин асло!»

Озарбайжончадан
Тошпўлат АҲМЕДОВ ва
Сулаймон ШОДИЕВ
таржимаси.

СУРАТЛАРДА: Озарбайжон Давлат киностудиясида ишланган «26 Боку комиссари» ҳамда «Учган гулханлар шуъласи» номли фильмлардан кадрлар.

• Қардошларимиз ижодидан

Ҳабиба ЗЕЙНАЛОВА

ДИЛРАБО

(ҲИКОЯ)

Сулаймон-кишининг дунёда унинг боғчали уйидан чиройлироқ жой йўқлигига имони комил эди. Шаҳарнинг тепалик томонига жойлашган мазкур уйда, у ёруғ дунё юзини кўрди, ошини ошаб ёшини яшади, шу ерда унинг болалари туғилиб, вояга етишди. Сулаймон-кишининг бир қизу бир ўғли бор эди. Ўн тўққиз ёшли Жамила ота-онаси бағрида яшаб, Медицина институтида таҳсил кўрарди, ўғли Феруз эса Москвада рассомлик сир-саноатини эгалламоқда эди.

Ферузда расм чизишга бўлган иштиёқ жуда эрта уйғонди. Болалигидаёқ томга чиқиб олиб теварак-атрофдаги манзараларни дафтарига чизгани-чизганди.

Ота ўғлининг машғулотларини диққат билан кузата бориб, унда ҳақиқий рассомлик иқтидори борлигини пайқади. Ўғлининг иштиёқини қўлидан келганча рағбатлантирарди. Феруз катта бўлгач, отаси уни Москвага ўқишга юборадиган бўлди.

Лекин онаси яккаю ёлғиз ўғлимни узоққа юбормайман, Бокуда ҳам ўқиса бўлаверади, деб тиш-тирноғи билан қаршилик кўрсатди. Сулаймон-киши ўз айтганида туриб олди: Феруз Москвага боради, пойтахтда энг яхши рассомлардан ўқиб-ўрганади. Бир вақтлар ота кўпли қисқалик қилиб ўқий олмаганди, энди бўлса ўғли ўқисин. Шундай қилиб, Феруз пойтахтга ўқишга жўнади.

Ҳаш-паш дегунча беш йил ҳам ўтиб кетди ва у рассомлик диплома билан она шаҳрига қайтиб келди.

Бокудан кетаётганида озғингина, тортинчоқ бола эди, энди бўлса бўйи чўзилиб, елкадор йигитга айланибди...

Бокуда баҳор оқшомлари ажойиб бўлади. Ҳаммаёқ кўм-кўк бўлиб, боғлардан булбуллар хониши эшитилади. Бокунинг осмони баланд ва тип-тиниқ бўлиб, гўё йирик-йирик инжулар қадалганга ўхшайди.

Шундай ҳузурбахш оқшомлардан бирида Сулаймон-киши хотини билан чой ичиб, суҳбатлашиб ўтиришарди. Улар болаларининг келажаги ҳақида гаплашишарди. Жамиладан хавотир олмаса ҳам бўларди—бугун бўлмаса эртага эрга тегади-кетади. Аммо Феруз-чи! Уни тушуниш қийин. Ишга шўнғиб кетганидан, на кечаси, на кундузи тиним билади, ишдан бошқа ҳеч нарса ҳақида ўйлашга вақтиям, хоҳишиям йўқ.

Ота-она ўғилларини тезроқ уйлантириш тараддудига тушиб қолишганди. Улар ҳатто ўзларича унга қайлиқ ҳам танлаб қўйишганди. Бу— қизларининг энг яқин дугонаси Дилрабо эди.

Қизлар бирга ўқишганди. Жамиланинг иккала дугонасиям— Дилрабо ва Моҳпора чиройли, ақлли ва яхши тарбия кўришган эди. Сулаймон-киши билан хотини кўпроқ камсуқум, мулойим, босиқ табиатли Дилрабони ёқтиришарди. Ҳар ҳолда ювошгина, беозор, меҳрибон, мулойим Дилрабо, ўзбилармон, шаддод Моҳпорага кўра Ферузга кўпроқ ёқиши мумкин эди.

Чол-кампир ўзларича шундай орзу қилишарди. Онаси бу ҳақда очиқ-ойдин гапираверар, Сулаймон-киши эса юрагида бунга рози бўлсада, ҳали-ҳозирча индамасликни афзал кўрарди. «Феруз ақлли йигит,— дея ўйларди чол.—Ҳар ҳолда ҳаммасини ўзи ҳал қилгани дуруст».

Бу вақтда ўз хонасида расм чизаётган Феруз ҳам Дилрабо ҳақида ўйлаётганди. Дилрабо анчадан бери шу хонадоннинг бир аъзосидек бўлиб қолган. Айниқса, имтиҳонларга тайёрланишаётганда ҳар куни шу ерда бўларди, унда Феруз қизга унчалик аҳамият бермасди. Лекин Дилрабо врачлик дипломни олиб, ишга тайинлангандан бери кам келадиган бўлиб қолди. Феруз мана шундагина бу қизга боғланиб қолганини сезиб қолди.

—Феруз,—деган овоз эшитилди эшик ортидан.—Уйдамисан, Феруз? Меҳмонларни қабул қил.

У ўрнидан туриб, эшикка йўналди. Остонада синглиси, унинг орқасида эса яна иккита қиз туришарди.

—Расмларингни кўрмоқчийдик, —деди Жамила. —Қаршилик қилмассан, деб ўйлайман.

Дилрабо журъатсизгина уйга қадам ташлади—у корачадан келган бўлиб, сочлари узун, ўрта бўйлик, қадди қомати келишган қиз эди.

— Саломалайкум, — деди оҳиста қиз. —Халақит бермаймизми, ишқилиб?

—Йўқ, йўқ, марҳамат, кираверинглар! —Феруз қизлар билан сўрашиб, ўтиришга таклиф қилди.

Қизлар хонанинг деворларидаги расмларни томоша қилганча шивирлашиб муҳокама қила бошлашди. Рассом эса уларга халақит бермаслик учун бир чеккада турган стол томон йўналди. Стол устида қоғозлар ва ҳар турли қаламлар ётарди. Мана Ферузнинг қўли қоғоз устида чаққон ҳаракат қила бошлади.

— Вуй! — ҳаяжон-ла қичқириб юборди Моҳпора қоғозга кўз югуртириб.

—Ҳа, нима гап?—деб сўради Дилрабо.

—Манавини қарасанг ўзингни кўрасан!

Дилрабо рассом ишлаётган столга яқинлашди.

Феруз қизнинг суратини чизаётган экан. Расмни энди чиза бошлаган бўлишига қарамай, юзининг тархи билиниб қолганди.

Дилрабо қаламнинг қоғоз устидаги ҳаракатини камоли қизиқиш билан кузатиб турарди. Зум ўтмай расм тайёр бўлди қолди. Қоғоздан Дилрабо кулиб қараб турарди.

Расм жуда осонлик билан, нафис чизилганди. Лекин Дилрабо синчков қиз эди. Расм чизаётганда рассомнинг юзи жиддий тус олган бўлиб, ифодаси ҳам тез-тез ўзгариб турарди. Феруз гоҳ жилмаяр, гоҳ гўё асабийлашаётгандай ёки аччиқланаётгандай қовоғини уюб оларди. «Ҳа, деб ўйлади Дилрабо, қоғоз устида енгил ҳаракатланаётган рассомнинг қалами, фақат юзаки экан...»

Бу орада Феруз иккинчи сурат устида иш бошлаганди. У Моҳпорага тез-тез кўз ташлаганча қоғоз устида қалам юритарди.

— Вой, мениям расмимни чизяпсизми! — дея қувонч-ла қичқирди қиз сочини тўғрилаганча.

Рассом бу расмни ҳам зумда ишлаб бўлди.

Бу орада Жамила дастурхон тузаб қизларни чақирди. Қизлар чиқиб кетишди. Улар ортидан Феруз ҳам емакхонага йўл олди.

Тўртовлон стол атрофига ўтиришди.

Сўзамол шақилдоқ Моҳпора дарҳол Феруз чизган расмлар солинган альбомни эгаллаб олди ва рассомни саволга кўмиб ташлади. Феруз хоҳламайгина жавоб қайтарарди. Дилрабо унга қараб, мийиғида жилмайиб ўтирарди.

Моҳпоранинг диққатини қиш манзараси тортди.

— Манави картинани албатта Москвада чизган бўлсангиз керак-а? —деб сўради қиз.

—Ҳа, деб бош ирғади рассом.

Моҳпора сўрайвериб қўймаганидан кейин у картинанинг қисқача тарихини сўзлаб берди.

Гапини тугатар-тугатмас Моҳпора:

— Подмосковье ўрмонлари ёзишганидек чинданам гўзалми? —деб сўради.

—Жуда чиройли, — деди жавобан қуруққина қилиб Феруз. Кейин тўсатдан Дилрабога ўгирилиб сўради: — Сиз Москвада бўлганмисиз?

— Йўқ,— дея оҳиста жавоб қилди қиз.

—Сиз билан аввалроқ танишмаганимга афсусланаман,— деди Феруз, —бўлмаса Москвага таклиф қилган бўлардим. Мен Москвани беш қўлимдай биламан ва жудаям севаман. Мендек йўлбошловчини икки дунёдаям тополмайсиз.

Бу гапларни Феруз ўзиям билмаган ҳолда беихтиёр айтиб юборди. У ҳаяжонланиб кетганидан, ҳатто ўрнидан туриб кетди ва чекишни ташлаганига қарамай папирос олиб чека бошлади. Папирос турган столда бир варақ қоғоз ҳам бор эди. Феруз қаламини қоғоз узра чаққон юритиб Дилрабонинг юзини чизди.

Қиз буни кўриб турарди. У қимир этмай ўтирарди. Ферузнинг назарида қизнинг ранги оқаргандай туюлди.

Бир неча дақиқа ўтгач, Дилрабо касалхонага навбатчиликка боришим керак деб, кечирим сўради-да, кетишга чоғланди.

Феруз уни эшикка кузатиб қўйди. Остонада хайрлаша туриб, қизнинг суратини чизишга рухсат сўради.

Дилрабо бир зум тараддудланиб турди-да, кейин розилик билдириб, бошини қимирлатди.

—Эртага келинг-а, — деди оҳиста Феруз.

...Дилрабо палаталарни айланиб бўлиб, навбатчи врач хонасига қайтиб келганида ярим кечадан ошган эди. Стол устида касаллик варақалари, газета ва журналлар ётарди. Дилрабо уларни кўздан кечириб бир чеккага суриб қўйди. У фикрини жамлолмай гаранг эди. Унинг кўз олдида Ферузнинг сиймоси турарди. У йигитнинг юзи, жингалак сочлари, нозик бармоқли қўлини яққол кўриб турарди...

Унинг Бокуга қайтиб келганига анча бўлди, келганидан буён кўплаб расмлар чизди. Фақат у ҳеч нарсани кўрмайдиям, сезмайдиям. Тўғрироғи, кўришни истамайди. Камгап, бепарво ва бетакаллуф. Шунинг учун ҳам қиз бечора унга нисбатан бўлган қайноқ муҳаббатини пинҳон сақлаши керак. Аммо-лекин унинг севгисини Феруз билмаслиги лозим... Бироқ бугун... Бугун у бутунлай бошқача эди! Наҳот, бахту иқбол унга кулиб боқса!

Эртасига белгиланган вақтда Дилрабо Моҳпора билан биргаликда рассомнинг устахонасига кириб келди.

Феруз қизларни ҳар вақтдагидек осойишта, ҳаттоки зоҳирий бепарволик билан кутиб олди. Унинг мана шу кўриниши гўёки куни кечагина қизга келишини сўраб ялиниб-ёлворган ҳолатига сираям ўхшамасди!...

У тезда мольбертини тайёрлаб, қизни қулай жойга ўтқазди-да, ишга киришди. Сеанс муваффақиятсиз бошланди. Феруз асабийлашар, дам-бадам ўрнидан туриб кетар ва ҳатто Дилрабога ҳам жаҳл қилиб гоҳ ундоқ ўтиришини, гоҳ бундоқ ўтиришини талаб қиларди. Қиз ўзини ниҳоятда ўнғайсиз сезар, ўрнидан туриб қочиб кетгиси келарди! Мана ниҳоят, керакли ҳолат топилди-ю иш юришиб кетди.

Рассом икки соат бадалида зўр иштиёқ билан ишлади. Дилрабо ҳам шу вақт давомида рассомдан катта-катта кўзларини узмай итоатла ўтирди. Ниҳоят Феруз ўрнидан туриб, мўйқаламини бир чеккага қўйди-да, чуқур нафас олди. Дилрабо ҳам ўрнидан турди. Сеанс тамом бўлганди.

Эртасига қизнинг бир ўзи келди. Ўша куни Феруз бирмунча осойишта ва зўр илҳом билан ишлади, иш ҳам унумли бўлди, қиз вақтнинг ўтганини ҳам билмай қолди. Бутун кун давомида Феруз қизнинг кўзларини чизишга урингандии. У ҳеч қачон бундай чиройли, катта, чақноқ кўзларни кўрмаганди.

У қизга қараркан, унинг кўзларида уятчан, журъатсиз севги ифодасини илғарди. Лекин нигоҳлари учрашган заҳоти қиз кўрқа-писа кўзини туширар ва ундаги аввалги ифода дарҳол йўқоларди. Аслида эса у айнан ана шу қайтарилмас ифодани изоҳлаш учуноқ қизнинг расмини чизишга бел боғлаганди-да.

Сулаймон-киши билан хотини мамнун эдилар. Қалбларига яқин қиз билан ўғиллари ўртасидаги муносабат тобора мустаҳкамланиб бормоқда эди.

—Тўй ҳиди келиб қолдиёв, — дея шивирлашарди Ферузнинг ота-онаси.

Лекин уларнинг қувончлари узоққа бормади. Портрет тайёр бўлгач Дилрабо келмай қўйди.

Кунлар, ойлар бирбирини қувиб ўта бошладилар. Ферузнинг донғи бутун ўлкага таралиб, машҳур рассомга айланаётганди. Шаҳарда унинг расмларининг кўргазмаси очилди.

...Куз оёқлаб қолганди. Шаҳар узра совуқ шамол кезарди. Кўчаларда изғирин ҳукмрон. Ферузнинг қалбига ҳам чироқ ёқса ёримасди.

У кун бўйи ишлади. Кечқурун мўйқаламини бир чеккага қўйиб деразага яқинлашди. Ёзнинг ёрқин бўёқлари қаёққа йўқолди? Боғ ҳам, шаҳар ҳам, денгиз ҳам— ҳаммаси кулранг тусда бўлиб, юракни сиқарди.

Феруз плашини кийиб кўчага чиқди. Шошмасдан денгиз бўйига тушиб, хиёбонда сайр қилди. Кейин ўзи ҳам сезмаган ҳолда расмлари кўргазмага қўйилган бинога яқинлашди. У ичкарига кирди.

Зал бўйлаб аста одимлаганча у ўзи яратган расмларни томоша қилди, томошабинларни кузатиб, уларнинг фикр-мулоҳазаларига қулоқ тутди.

Кичкина залнинг марказида Дилрабонинг портрети осиқлик турарди. Расмнинг ёнида Феруз бир чол турганини кўрди. Баланд бўйли, қотмадан келган, сочлари оппоқ бу қария гоҳ кўзойнагини тақиб, гоҳ уни олиб расмни камоли диққат билан томоша қиларди.

Феруз ҳам худди портретга қизиқиб қолгандек тўхтади.

—Ҳм... —деди чол унга мурожаат қилиб,—кўз қалб ойнаси деб жуда тўғри айтилган-да.

—Бу кўзлардан қандай ғайритабиийлик топа қолдингиз?—деб сўради Феруз.

—Наҳот пайқамаётган бўлсангиз? —дея хитоб қилди ажабланганча чол.— Кўрмисиз нима бало? Бу кўзларда шоён севги-муҳаббат ошиёнку! Улкан, мусаффо севги!

Чолнинг кетганига қанча вақт бўлганига қарамай Феруз расмдаги қизни эндигина кўриб тургандек ҳайрат аралаш эҳтиром билан қараб турарди.

Шу вақт:

—Феруз! —деб чақириб қолишди.

У орқасига ўгирилди. Унинг олдида синглиси билан иккала дугонаси туришарди. Қизлар ёмғирда қолишган шекилли, плашлари ҳўл эди. Жамила рўмолчаси билан юзини артарди.

— Худди челакдан қуяётгандек ёғаяпти-я, ўзиям,—деди у.—Бутунлай ивиб кетдик. Дилрабо денг кўргазмага борамиз деб қулоқ-миямизни қоқиб берди.

Феруз ялт этиб Дилрабога қаради. Қиз лоладек қип-қизариб, нигоҳини ундан олиб қочди.

Ферузнинг юраги уриб кетди. У Дилрабо томон юрди. Унинг қизга айтадиган гаплари бирам кўп эдики! Лекин оғиз очиб бир нарса дея олмади.

Бунинг ҳожати ҳам йўқ эди. Дилрабо шундоққина ёнгинасида эди. Қиз унга мулойим қараганча жилмаярди. Кўзлари эса худди расмидагидек севги-муҳаббат-ла боқарди.

Русчадан
Ҳикоят МАҲМУДОВА
таржимаси.

Мадина ГУЛГУН

ТОЛИҚТИРМАС ЙЎЛЛАР МЕНИ

Гоҳ даштдаман, гоҳ тоғдаман,
Гоҳ чаманда, гоҳ боғдаман.
Яқиндаман, йироқдаман —
Толиқтирмас йўллар мени.
Гоҳ қаҳратон, гоҳи баҳор
Сафардаман оқшом, наҳор,
Бу ҳаётга ихлосим бор, —
Толиқтирмас йўллар мени.
Гоҳ оналар онам бўлар,
Гоҳ булоқлар аллам бўлар,
У аллалар дунём бўлар,
Толиқтирмас йўллар мени.
Гоҳ умидим чечакланар,
Гоҳ бир куним бир йил бўлар,
Ҳаёт денгиз — тошар, тинар,
Толиқтирмас йўллар мени.
Гоҳ булутдай тўлар кўнглим,
Гоҳда танҳо қолар кўнглим,
Гоҳ раҳнамо бўлар кўнглим,
Толиқтирмас йўллар мени.
Йўллар ўхшар бир китобга,
Ундан сабот топа-топа,
Чидаш бергум дард-азобга,
Толиқтирмас йўллар мени.
Гоҳ қушларга ёр учарман,
Гоҳ селлар-ла қоришарман,
Қир кечарман, тоғ ошарман —
Толиқтирмас йўллар мени.
Қўшиқ тўла бир юракман,
Жўшқин, ҳазин, жон ҳаланман.
Мен умидвор келажакман,
Толиқтирмас йўллар мени!
Дада Қўрқуднинг сознман,
Она Тўмарис қизиман,
Авлодларнинг шан изиман,
Толиқтирмас йўллар мени.
Эл — таянчим мушкул чоқда,
Мақсадим бор яшамоқдан,
Туғилганим шу тупроқда
Толиқтирмас йўллар мени.
Гоҳ мен — сўнмас оташ
дейсиз,
Мен зарраман, орзум—денгиз.
Онт ичарман, ҳаёт: ҳаргиз
Толиқтирмас йўллар мени!

Ойдин ХОЖИЕВА
таржимаси.

• Кўргазма залларида

ЖОЗИБАЛИ САНЪАТ

Республикамизда ўтаётган Озарбайжон адабиёти ва санъати кунлари муносабати билан шаҳримиз санъат мухлислари қардош ўлка санъатининг ранг-баранг қирраларини намойиш этувчи бўёқли асарлар, ҳайкалтарошлик, графика ва амалий санъат намуналари, фотосуратлар, китоб ва альбомлар кўргазмаларини марок билан томоша қиляптилар.

Замонамизнинг бадиий қиёфасини,бугунги кун руҳини, халқнинг орзу-ўйларини акс эттириш — Озарбайжон тасвирий санъати, графикаси ва ҳайкалтарошлиги да бугунги кунда қилинаётган ишларнинг асосий йўналишлари ана шундан иборат.

Ижтимоий муҳим аҳамиятга эга бўлган мавзуларга, замондошларнинг ёрқин образларига мурожаат этиш Озарбайжон тасвирий санъатининг жуда кўп асарлари учун характерлидир. Айниқса, бу жиҳатдан СССР халқ рассоми Микоил Абдуллаевнинг «Озарбайжон далаларида» деб номланган триптихи алоҳида ажралиб туради. Бу рассом жанрли тематик картиналар, портрет ва пейзаж соҳасида самарали иш олиб боряпти. Юқорида қайд этиб ўтилган асарида рассом инсон характерларининг хилма-хил кўринишларини, табиатнинг ёрқин бўёқларини моҳирлик билан чизган. Бой ранглар ўйини орқали санъаткор инсон ва табиатнинг бирлигини акс эттирган. Рассомнинг «Кекса чўпон», «Аёл», «Апшеронликлар» картиналарида эса замондошларимизнинг меҳнати, турмуши ўз ифодасини топган. Ҳинд сериясига кирувчи «Ражастон аёллари», «Калькутталик студент қиз» сингари асарлари ҳам маҳорат билан ишланган.

Озарбайжоннинг пейзаж санъати замин гўзаллигини улуғлайди. Нодир Абдураҳмоновнинг «Шолизорда» лирик жанрли картинасининг асосий мавзуси қишлоқ ҳаётидир. Буюк Мирзозаданинг «Туш», Довуд Козимовнинг «Колхозчи аёл» сингари асарларида эса совет кишиси меҳнати билан янги қиёфа касб этган Озарбайжон табиатининг ўзига хослиги тараннум этилади.

СССР халқ рассоми Тоир Салоҳов Боку нефтчиларининг меҳнати ва турмуши ҳақидаги ҳамда қатор портрет ва пейзаж асарлари билан шуҳрат қозонган. У яратган композитор Қора Қораев портрети, шунингдек, «Ремонтчилар», «Каспий бўйида», «Янги денгиз», «Вахтадан қайтиш» каби асарлар кўпчиликка таниш. Уларда бугунги меҳнат қаҳрамонларининг шижоати ёрқин акс эттирилган.

Озарбайжоннинг яна бир таниқли рассоми Осаф Жафаровдир. У яратган ёзувчи Жафар Жабборли портрети алоҳида эътиборга молик. Унда рассом рангларни моҳирлик билан ишлатган. Ёзувчининг ички кечинмаларини аниқ ифода этган.

Т. Наримонбеков «Каспий устида тонг», «Тўфондан кучли» картиналарида Каспий нефтчиларининг олижаноб меҳнатини улуғлайди.

Станокли графика бўйича самарали иш олиб бораётган Нодир Охундов, график Алисаттор Салимов, М. Раҳмонзода ва бошқаларнинг ишлари замонавий руҳи, жозибаси билан томошабинни мафтун этади.

Республиканинг кекса ҳайкалтарошларидан бири П. Сабсай Озарбайжон совет санъати тараққиётига сезиларли ҳисса қўшган санъаткорлардан биридир. У В. И. Ленин, С. М. Киров ва бошқа инқилоб қаҳрамонларининг ҳайкалларини яратган.

Озарбайжон ССР халқ рассоми Ф. Абдураҳмонов Боку ва Совет Иттифоқининг бошқа шаҳарларида ўрнатилган бир қатор ёдгорликларнинг муаллифи сифатида яхши таниш. Кировобод шаҳридаги Низомий ҳайкали, Душанбе шаҳридаги Рудакий ҳайкали унинг қўлларида сайқал топган.

Ёш ҳайкалтарошлардан Г. Абдуллаева, Ф. Салаевлар ижодида лирик кайфият, кўтаринки руҳ яққол кўзга ташланади. Г. А. Абдуллаеванинг «Баҳор», Ф. Салаевнинг «Оналик», «С. Есенин портрети», «Рассом портрети» сингари асарлари ана шу жиҳатлари билан эътиборни жалб этади.

Озарбайжон рассомларининг бой классик анъаналар асосида, янги изланишлар, замонавий руҳ билан йўғрилган асарлари Ўзбекистон пойтахти санъат мухлисларида катта таассурот қолдирмоқда.

О. АПУХТИН.

СУРАТЛАРДА: А. Гажиевнинг «Каспийни забт этувчилар», Т. Салоҳовнинг «Қора Қораев портрети», В. Наримонбековнинг «Ватаннинг содиқ фарзандлари» асарлари.

Автор фотоси.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЕҚУБОВ.

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11 ИЮНЬ СОАТ 19.00 ДА

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА

ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ШАРИФ СУЛТОНОВ.

Солистлар: ОТАМУРОД ҲОЖИЕВ, СУЛТОНМУРОД САМАНДАРОВ, ГУЛЧЕҲРА ИСМОИЛОВА, НУРЖАХОН САТТОРОВА, РОЗА КАРИМОВА, МУҲАББАТ КУБАНОВА, РАЖАБ ИСМОИЛОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҒУЛОМ ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1 августдан бошлаб

ЯНГИ ПРОГРАММА

Польша, Венгрия, Чехословакия, Румыния, ГДР, Болгария, Монголия циркининг етакчи артистлари ва Совет цирки артистлари иштирокида

«ИНТЕРЦИРК—80»

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Билетлар 10 июндан бошлаб сотилади.

44-35-91; 44-35-84 телефон номерлар бўйича справкалар олиш мумкин.

Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/VIда Тўйдан олдин томоша, 11/VIда Баҳорда бошланган ҳангома.

КИНО

10 ИЮНДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«УЗОҚ УМР КУРИШ СИРИ» — Москва.

«ҲАРАКАТ — БОЛАЛАР СОҒЛИГИ ДЕМАКДИР» — Лисунов номли,

«МЕДИЦИНА ВА ЗАМОН» — Чайка,

«ЎЗ БИЛГИЧА ДАВОЛАНИШНИНГ ЗАРАРИ» — Нукус, Тинчлик.

«ТАБИБЛИК ВА САЛОМАТЛИК» — Востон,

«САЛОМАТЛИК ШАРТИ» — Коғистон,

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МЕНИНГ ЎЛИМИМДА КЛАВА К.ни АЙБЛАНГ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Востон** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон: 96-34-02), **Хива** (20.50, 22.30).

«ҲАЛОК БЎЛГАН АЛЬПИНИСТ» ҚОЯСИДАГИ МЕҲМОНХОНА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 24-66-22), **Фестиваль** (ёзги, 20.50, 22.30).

«ТЕРГОВ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

Киров район давлат страхование инспекциясининг 200 форма, АП серияли, 444151—444175, 444176 — 444200 номерли; 203 форма, Б серия, 588083 — 588100 номерли, 201 форма, АЯ серия, 591351 — 591375 номерли; 212 форма, АП серия, 910259 — 910275 номерли йўқолган

ҚАТЪИЙ ҲИСОБДАГИ КВИТАНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

КАФТДА ЭЛЕКТРОН ҲИСОБЛАШ МАШИНАСИ

«ЭЛЕКТРОНИКА» маркали микрокалькуляторлар— электрон техникаси ва микроэлектроника эришган ютуқнинг ёрқин мисолидир.

Бу студентлар, иқтисодчилар, инженерларнинг бебаҳо ва ишончли ёрдамчисидир.

Клавиатурасининг қулайлиги, ҳисобни ниҳоятда аниқ чиқариши, вақтни тежаб бериши, чидамлилик— «Электроника — БЗ—26», «БЗ—26А», «БЗ—18А» маркали микрокалькуляторларнинг, клавишли электрон ҳисоблаш машинаси «ЭПОС» —73А», «БЗ—37» маркали микрокалькуляторларда мужассамлашгандир.

«ЭЛЕКТРОНИКА» маркали микрокалькуляторлар ўзининг ташқи кўриниши ва техник характеристикаси билан чет элларда ишлаб чиқарилган энг яхши намуналардан қолишмайди

«ЭЛЕКТРОНИКА— БЗ—37» микрокалькуляторининг имкониятлари ҳақиқатда ҳам чексиздир.

Бу ҳисоблаш машинаси оддий математика каби, берилган программ топшириққа қараб энг мураккаб илмий-техникавий ва инженерлик ҳисоб-китобларини чиқаради.

Кўп сонли ҳисоблаш ишлари клавишни оҳиста босиш билан бажарилади. Сонлар йиғиндиси ва ҳисоблаш натижаси таблода ёрқин кўзга ташланади.

Комплект ва енгил «Электроника — БЗ—37» микрокалькуляторинқ кафтга жойлаштириш мумкин. Шунинг учун ҳам у нафақат ишдагина, балки командировка пайтида ҳам сизнинг йўлдошингиз бўла олади.

Унинг ҳажми 156х78-28 мм. Оғирлиги— 200 грамм. У «А—316» элементли 3 дан 4,5 гача бўлган кучланишли диапазонда ёки ташқи тармоқдан қувват олиб ишлайди.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ЭЛЕКТРОНИКА» маркали микрокалькуляторларни харид қилиш масаласи бўйича «Узкультторг»нинг Республика улгуржи базасига мурожаат қилинг.

Микрокалькуляторлар баҳоси 50 сўмдан 220 сўмгача.

«УЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ БАЗАСИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

МЕВА-САБЗАВОТ ЯРМАРКАСИ

ЯНГИ МЕВА-САБЗАВОТЛАРДАН МАЗАЛИ НАРСА БОРМИ? МАГАЗИН ПЕШТАХТАЛАРИГА ҲАР ХИЛ КЎКЛАР ВА САБЗАВОТЛАР ЧИҚҚАНДА МЕНЮИНГИЗГА КЎПРОҚ САБЗАВОТЛАРНИ ҚЎШИНГ. АҲИР САБЗАВОТЛАР ВИТАМИНЛАР МАНБАИДИР.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

СИЗЛАРНИ НОЯБРЬ ОЙИГАЧА

1 ва 11 (Спутник, Ц—3) ва 9-(Сергели—2) магазинларда ўтказиладиган

МЕВА-САБЗАВОТЛАР ЯРМАРКАСИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Ярмаркадан янги карам, кўклар, пиёз, чеснок ва сабзи сотиб олишингиз мумкин.

Ярмаркага 40, 58, 75-автобуслар, 15-троллейбусда бориш мумкин.

СЕРГЕЛИ райпишчеторги.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

1980-81 ўқув йили учун

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:

ПОЛИГРАФИЯ МАШИНАЛАРИ ВА УСКУНАЛАРИ, ЮҚОРИ БОСМА ТЕХНОЛОГИЯСИ, БРОШЮРАЛАШ ВА МУҚОВАЛАШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ, КИТОБ САВДОСИ ТОВАРШУНОСЛИГИ, ПОЛИГРАФИЯ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИДА ПЛАНЛАШТИРИШ.

СИРТҚИ БЎЛИМГА:

КИТОБ САВДОСИ ТОВАРШУНОСЛИГИ (рус ва ўзбек тиллари). ЎҚИШ МУДДАТИ: китоб савдоси товаршунослиги ва полиграфия саноати корхоналарида планлаштириш мутахассисликлари бўйича 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун 2 йилу 10 ой, ўрта маълумотлилар учун —1 йилу 10 ой; қолган барча мутахассисликлар бўйича —8-синф ҳажмида маълумотлилар учун —3 йилу 6 ой, ўрта маълумотлилар учун —2 йилу 6 ой.

ТЕХНИКУМГА КИРУВЧИЛАР ҚУЙИДАГИ ФАНЛАРДАН ИМТИҲОН ТОПШИРАДИЛАР: **8-синф ҳажмида маълумот билан 1 курсга кириш учун:** ОНА ТИЛИ (диктант), МАТЕМАТИКА (оғзаки);

ўрта маълумот билан II курсга кирувчилар: ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТ (иншо), МАТЕМАТИКА (оғзаки).

Эслатма: китоб савдоси товаршунослиги мутахассислиги бўйича II курсга кирувчилар математика ўрнига тарих фанидан имтиҳон топширадилар.

ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ЎҚУВЧИЛАР УМУМИЙ АСОСДА СТИПЕНДИЯ ВА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Техникумга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: техникум директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги аттестат ёки гувоҳнома (асл нусхаси), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат.

АРИЗАЛАР 31 ИЮЛГАЧА (ўрта маълумотлилардан 14 августгача) ҚУЙИДАГИ АДРЕСДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: Тошкент шаҳри, ГСП, Навоий кўчаси, 30«а»-уй (7, 8, 11, 16-трамвайлар; 1, 2, 4, 6, 7, 8, 14, 18-троллейбуслар; 14, 28, 42, 43, 64, 65, 76, 100-«э»- автобусларнинг «Хадра» ёки «Марказий телеграф» бекатлари).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1980—81 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

сувоқчи-бўёқчи-плитачи, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, автомобиль ремонти бўйича слесарь (техника билим юртини тамомлагач, автослесарлар база ташкилоти ҳисобидан профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш учун ДОСААФга ўқишга юбориладилар), слесарь-сантехник, автомобиль крани машинисти (профессионал ҳайдовчи «С» категорияли правасини олиш билан).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даврида слесарь-сантехник ихтисосидаги ўқувчиларга 65 сўм ҳажмида стипендия, қолганларига 30 сўм ҳажмида стипендия тўланади ёки уч маҳал бепул овқатланадилар, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини тамомлаган барча битирувчилар Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Техника билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар бўлиши шарт: директор номига ёзилган ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286 ёки 9-форма), яшаш жойидан справкалар, 6 та фотосурат (4х5 см.).

Бизнинг адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 48-автобусларнинг «Лабзак» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ

216-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати —1—3 йил.

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **йўл қурилиш машиналарини ремонт қилувчи слесарлар, бўёқчи ва сувоқчилар, дурадгорлар, электр пайвандчилар, қурилиш электрослесарлари, конструктор-монтажчилар, автомобилларнинг электр қисмини ремонт қилувчи слесарлар.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Билим юртини битирганлар ўзлари танлаган мутахассисликлари билан бирга ўрта маълумот тўғрисида аттестат ҳам оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчилар техникум ва олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма оладилар ҳамда имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ

Ўқишга қабул қилинганлар кунига 3 маҳал бепул овқат, формали кийимлар ва махсус кийимлар билан таъминланадилар.

10-синфни битирганлар ҳар ойда 30 сўм миқдорида стипендия оладилар. Булардан ташқари ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасида ишлаган ҳақларининг 50 процентини мукофот тариқасида оладилар.

Совет Армиясидан қайтиб махсус группага кирганларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади.

Билим юрти қошида танлаган касблари бўйича тўгараклар мунтазам равишда иш олиб боради.

Ўқувчилар ёзги каникулни Чимёнда жойлашган лагерда ўтказишлари мумкин.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: билим юрти директори номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги ҳужжат, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома, турар жойидан справка, соғлиғи ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмли 4 дона фотосурат.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (дам олиш кунидан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Юнусобод массиви, А—4 (25, 28, 29-трамвайларнинг ва 24«э»-автобуснинг «А—4» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

178-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—81 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ МЕТРОПОЛИТЕН ҚУРИЛИШИ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

15 ва ундан катта ёшдаги 8—10-синф маълумотидаги йигит ва қизлар

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

УҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР:

Ер усти ишлари проходкачиси, қўл билан ишловчи электр пайвандчи, безакчи-плитачи, қурувчи-бўёқчи, проходка механизмларининг слесарь-монтажчиси, слесарь-сантехник, газ пайвандчи, автомобиллар ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати — 3 йил;

ер усти ишлари проходкачиси, проходкачилик бўйича навбатчи электрослесарь, автомобиллар ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати 1 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал овқат, кийим-бош, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти миқдорида маош билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Уч йил муддатли ўқишни битирганларга диплом, 1 йил муддатли ўқишни битирганларга билим юртини тамомлаганлик ҳақида аттестат берилади.

Ўқишни аъло баҳоларда тамомлаганлар транспорт қурилиши министрлиги олий ўқув юртларига имтиёзли равишда ўқишга кирадилар.

Билим юртини тугатганлар «Ташметрострой» тресги ходимларига бериладиган имтиёзлардан, чунончи, темир йўл поездларида бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокаль чолғу ансамбли, ўзбек миллий ансамбли, дискотека ишлаб турибди.

Аризалар умумий тартибда қабул қилинади (имтиҳонларсиз).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, Д—20 квартали («Чилонзор» метро станциясигача, у ёғига 29, 50, 78-автобуслар, 6, 11, 19-троллейбуслар, 21-маршрут таксиси билан «Ётоқхона» бекатигача).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СЕРГЕЛИ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

дурадгорлар, станокчи ишчилар, операторлар, слесарлар, сувоқчилар, электр-слесарлар, бўёқчилар, токарлар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДАГИ АЛОҚА ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

шоферлар, алоқа монтажчи-пайвандчилари. Иш командировкали.

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ АВТОМОБИЛЬ РЕМОНТИ КОРХОНАСИГА

электр пайвандчилар, силлиқловчилар, токарлар, слесарь-авторемонтчилар, ўровчилар, автопогрузка ҳайдовчилари, шофёрлар.

МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

квартираларни йиғиштирадиган, болалар ва беморларга қараб турадиган, боғларни парвариш қиладигаги кишилар; чинни идишларни чегалаш усталарига ҳамда муқовалаш ишларига шогирдлар, машинисткалар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

зирхловчилар, ўровчилар, тайёр маҳсулотларни қадоқловчилар, слесарлар, сантехниклар, контролёрлар, юкчилар, смена мастерлари.

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДАГИ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

кичик ошпазлар, сотувчилар, катта сотувчилар.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ ПАССАЖИРЛАРНИ ТАШИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

двигателлар ва карбюраторлар ремонти бўйича автослесарлар, шофёрлар, кондукторлар, электрчилар.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Марказий пункт —Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд 4-хона.

Ленин район пункти. —Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

Октябрь район пункти— У. Юсупов, кўчаси, 3-уй.

Чилонзор район пункти—2-квартал, 3-уй.

Фрунзе район пункти—Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.

Ҳамза район пункти —М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

Куйбишев район пункти— К. Маркс кўчаси, 59-уй.

Киров район пункти —Энгельс кўчаси, 89-уй.

С. Раҳимов район пункти —Қорасарой кўчаси. 270-уй.

А. Икромов район пункти —22-квартал 13-уй.

Сергели район пункти —район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

9.VI. ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмлари программаси. 16.35 «Сиз яратган боғ». 17.05 РСФСРда хизмат кўрсатган артист М. Казаков ижросида фильм-концерт. 17.55 Сувга сакраш бўйича СССР чемпионати. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 18.20 «Бу фантастик олам». Фантаст ёзувчиларнинг асарлари асосида викторина. Кўрсатувни икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Г. М. Гречко олиб боради. 19.35 «Илғор тажриба—умумхалқ мулки». «Чернобиль атом электростанцияси бугун ва эртага». Кўрсатувда Украина Компартияси Киев область комитетининг биринчи секретари В. М. Цыбулько иштирок этади. 20.05 «Музика ҳақида суҳбатни давом эттирамиз». «Қўшиқчи ва образ». 21.30 «Время» информацион программаси. 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Арарат» (Ереван). «Локомотив стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45)—«Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.20 Кўрсатувлар программаси. 18.25 Болалар учун фильм. «Агапич». 18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка». 19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Ғафур Ғулом уйи». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 20.10 «Яллалар». Фильм-концерт («Озарбайжонтелефильм»). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Х. Лутфуллаев куйлайди. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.00 «Нозиеъмат бунёдкори». 22.15 «Най навоси». Бадиий фильм («Озарбайжонфильм»). 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Қизил Байроқли Каспий флоти». Ҳужжатли фильм («Озарбайжонтелефильм»). 20.55 Абитуриентлар учун. Химия. 21.55 «Машаққатли 40 минут». Телефильм. 22.05 Телевизион театр. Анор. «Фидойи».

10.VI. СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Карл Маркс. Навқиронлик йиллари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. 11.25 «Киносаёҳатчилар клуби». Кўрсатув тугагач (12.25) — Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.20 «И. С. Бах ижоди». 16.50 Болалар учун. «Оқариб кўринар ёлғиз елкан». Бадиий фильм. 18.15 «Ёшлар адреслари». 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Халқ оҳанглари». 19.45 «Лотин Америкаси: курашнинг янги босқичи». Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Родней Арисменди сўзи. 19.55 «Ким ҳақ, ким айбдор». Телевизион спектакль премьераси. Авторлар — Н. Долинина, А. Долинин. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 XIV Бутуниттифоқ Пушкинхонлик байрами. 22.55 «Дунё воқеалари». 23.10 Оқшом тароналари.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қувноқ шаҳарча». Болалар учун фильм-концерт. 18.15 «Сўз кетидан сўз келар». «Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш». (такрорий). 18.40 «Миллионлар ленинча университети». «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда». 19.00 «Аср тенгдоши». Озарбайжон халқ ёзувчиси Сулейман Рагимовнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ҳужжатли фильм. 19.15 «Чорвачилик зарбдор фронт». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари — студиямиз меҳмони. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Рашид Бейбутов раҳбарлигидаги «Қўшиқ театри» ижро этади. Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театридан трансляция пайтида ёзиб олинган. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Рашид Бейбутов раҳбарлигидаги «Қўшиқ театри» ижро этади. (давоми). Концерт тугагач — Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.55 Абитуриентлар учун. Она тили. 20.55 «60 градусга оғиш». Телефильм. 21.05 Абитуриентлар учун. Физика. 22.05 «Май ойи эди». Телевизион бадиий фильм (рус.).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

9 ИЮНЬ, 1980 й. Р-02049 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б.—2084. 6